

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-39. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
38. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETÉSI ÁRAK; HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLER, VASÁRNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 167. SZÁM.
1930 JULIUS 26. SZOMBAT.

12 FILLER

A törvény legnagyobb szigorát alkalmazzák a gabonajegy- csalókkal szemben

Pénteken minisztertanács volt.

Budapest, július 25. A kormány Budapestben időző tagjai ma délelőtt Vass József helyettes miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban megjelent Walko Lajos külügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Bud János kereskedelmi miniszter, Zsitvay Tibor igazságügyminiszter, továbbá a miniszterelnökség képviselőiben Darányi Kálmán, a belügyminiszterium részéről Sztranyavszky Sándor, a kultuszminiszterium részéről Petri Pál, a földművelésügyi miniszterium részéről Prónay György báró és a honvédelmi miniszterium részéről Köhler altábornagy, államtitkár.

A minisztertanács foglalkozott az exportfejlesztés kérdésével, majd a gabonajegy elleni panaszokról tett jelentésekkel kapcsolatban megvizsgálta azt, hogy a gabonajegyrendszer minő zökkenőkkel ünt át a gyakorlatba.

A minisztertanács megállapított,

ta, hogy ha itt-ott voltak is zökkenők, nagyjában és egészében a gabonajegyrendszer simán ment át a gyakorlatba. Elhatározta a minisztertanács, hogy az esetleg felmerülő visszaélésekkel szemben a törvény a legnagyobb szigorát alkalmazza annál is inkább, mert ott, ahol ezek a kisebb jelentőségű zökkenők mutatkoztak, mindenütt visszaélések történtek.

A gabonaértékesítési kampány kérdésének tárgyalása során a minisztertanács a gabonatárházak létesítésével, a hitelkérdések megoldásával, valamint azokkal a panaszokkal is foglalkozott, amelyek az ország különböző részeiről érkeztek arról, hogy a vámórló malmok az őrlésért lehetetlenül magas díjakat szednek. A minisztertanács határozata alapján legközelebb a kérdésnek a törvény alapján való rendeleti rendezése fog bekövetkezni.

A minisztertanács ezután folyóügyeket tárgyalt.

A dé.olaszországi földrengés drámai részletei

Főbb községben és városban az éle tben maradt lakosság más vidékre akar költözni. Az olasz király a földrengés által sújtott vidékeken.

Róma, július 25. Avellino és a földrengéssújtotta terület több részén csütörtök délután egy óra tíz perckor újabb, meglehetősen heves földrengést éreztek. Ariano városkában megint beomlott több ház, amelynek falai már az első földrengésnél megrepedtek. Ariano régi temploma szintén dűledézik és beomlással fenyeget a városka mellett álló középkori vár is. Apuliában szintén éreztek kisebb utórezgéseket, amelyek a lakosság körében határtalan izgalmat keltettek.

Az apuliai partvidéken álló városok nagyrésze különben aránylag jól állta ki az első földrengést. Halottak itt alig vannak s az épületekben okozott kár sem túlságosan nagy. Mindössze Ascoli és Safrano községekből jelentenek egy-két áldozatot. Altamurában a földrengés megszólaltatta az ősi dom harangjait.

A földrengés óta egész Apuliában elviselhetetlen a hőség. Fojtó meleg szelek fújnak s a hőmérséklet mindenütt negyven fok körül mozog.

Nápoly, július 25. A dé.olaszországi borzalmas földrengéskatasztrófáról most érkeznek be az első összefoglaló jelentések. A

földrengést eszerint az irpiniai kerület szinylette meg a legjobban.

Ebben a kerületben eddig közel ezeröttszáz halottat és több mint háromezer sebesültet kellett a veszteséglistára venni. San Bossio festői házesoportjait teljesen szétvált a földrengés. A községből egyetlen ház sem maradt épen. — Ariano városkában szintén az összes épületek rombadőltek. — A nagykiérjedésű rendőrlaktanya egyetlen hatalmas romhalmaz. A templomok tornyai is mind bedőltek.

Villa Nuova és Lacedonia városokban kő kövön nem maradt. Az eltakarítási munkálatok nagy eréllyel folynak.

A közmunkaügyi miniszter csütörtökön Potenzából Melfibe tette át főhadiszállását s innen irányítja a mentési és eltakarítási munkálatokat, valamint a kormány se gélyakeijóit. Avellino és Melfibe egyre érkeznek a katonai csapatok, amelyek élelmiszereket, orvosságokat és sátrakat osztanak szét a lakosság között.

Az lehenmaradt lakosság nagy része örökre ott akarja hagyni az elpusztult falvakat és városokat. A katonai teherautókon ezrével viszik az embereket más tá-

jakra. A kormány nagy letelepítési akciót szervez.

Nápoly, július 25. A péntek reggeli lapok a dé.olaszországi földrengéskatasztrófa halottainak számát illetően még mindig a sötétben tapogatóznak. Teljes áttekintést csak napok múlva lehet majd nyerni, miután a halottak száma óráról-órára emelkedik.

A mentési akció még nem terjedt ki az egész földrengéssújtotta területre s a falvaktól távolfekvő szétszórt tanyákról még nincsenek megbízható jelentések. A lapok ismét borzalmas részleteket közölnek a földrengés pusztításairól. — A legtöbb halottat természetesen a legsűrűbben lakott vidékekről jelentik. Az avellino-beneventoi vasútvonal 100 kilométeres vonalán vitte végbe a földrengés a legnagyobb pusztítást. Melfi és Potenza a basilicatai tartomány leg-sűrűbben lakott vidékének 2 gócpontja. Ezen a vidéken intenzív mezőgazdálkodást űznek s a népsűrűség 120—125 lélek négyzetkilométerenként. Ily körülmények között nem csoda, ha a földrengés

egyedül ezen a szakaszon 1500—1800 halálos áldozatot követelt.

A mentési munkálatokat rendkívül megnehezíti az óriási romhalmaz. A beomlott házak romjai nak eltakarítása napokig is eltarthat s csak akkor fog majd kiderülni, hogy hányan voltak tulajdonképpen a romok alatt. A teljesen szétvált Villa Nuova városkában tragikus jelenetek követik egymást. Egy többméter magas romhalmaz alatt már fél napja kufatnak egy asszony után, aki időnként elhaló hangos segítségért kiált a romhalmaz alól.

Egy idősebb parasztagza és felesége maguk ásták ki a kövek alól két gyermekük holttestét.

Ők hozták azután a két holttestet primitív összeeszkábált hordágyon a mentőhelyre. Az egyik ház alól két fiatal leány holttestét húzták elő.

Róma, július 25. Az olasz király ma délután Rocetta San Antonióba érkezett, ahonnan a földrengéssújtotta községek meglátogatására indult.

A jövőhétendönt a tábla Zavaros polgármester és Vargha műszaki főtanácsos fogvatartásáról

Kihallgatás a kórházban. — Megtartották a házkutatást az Agrolux-nál

Székesfehérvár, jul. 25. Vojnich Ferenc bajai polgármester, aki a székesfehérvári panamaügy fegyelmi vizsgálatának vezetője, ma elutazott Bajára, ahonnan hétfőn érkezik vissza nagyobb bizottsággal. Vojnich polgármester magával vitte azt a közel száz gépirós oldala rugó jegyzőkönyvet, amely Zavaros polgármester tegnapi vallomását tartalmazta.

Vojnich ugyanis tegnap délután a Szent György kórházban felkereste Zavaros Aladárt, hogy a fegyelmi ügyben részletesen kihallgassa.

A polgármester egy gépirónó társaságában kereste fel Zavarost a kórházban, ahol megkezdődött 6 óra hosszat tartó kihallgatása. Zavaros Aladár nyugodtan tette meg vallomását. Délután 4 órakor kezdődött a kihallgatás és este háromnegyed tíz volt, amikor Vojnich eltávozott Zavaros betegszobájából a kész jegyzőkönyvi valamással, amelyet Vojnich mindjárt gépbe is diktált.

Ma reggel érkezett meg Székesfehérvárra Bary Zoltán dr., királyi ügyész, akit a további nyomozás lefolytatásával megbízott budapesti kir. ügyészség delegált Székesfehérvárra. Bary ügyész az újságírók kérdésére a következőket jelentette ki:

— Néhány órával ezelőtt érkeztem csak meg s egyelőre csak az iratokat tanulmányozom. A kihallgatásokra majd csak azután kerül sor. A nyomozás még gigen messze áll a befejezéstől.

A Zavaros-ügy iratai egyébként ma megérkeztek a kir. ítélőtáblához. Zavaros és Vargha a vádtanács végzése ellen felfolyamodást jelentett be az ítélőtáblához. Keresztessv

Gyula dr., táblabíró az ügyet Mikolczy Ágost dr. táblabíróra szignálta, aki kedden zárt ülésben tárgyalja az előadói jelentését az ügyben. Ezek szerint tehát kedden döntégső fokon a tábla Zavaros és Vargha fogvatartásának kérdésében.

A székesfehérvári panama ügyében az elmúlt napokban Farkas Zoltán dr., vizsgálóbíró több helyen házkutatást rendelt el. A házkutatások során az ominózus levélben foglalt adatok valószínűségét keresték.

Megirtuk azt, hogy a székesfehérvári hatóságok megkeresésére Budapestben helyszíni vizsgálatok voltak, mert egy névtelen levél szerint iratokat égetek el egyes pesti cégeknel, azonban semmiféle nyomot nem találtak.

A Hajós és Szántó Rt., illetve annak leányvállalatánál, az Agrolux Rt.-nél voltak tegnap ilyen vizsgálatok. A vizsgálóbíró most átiratot küldött a budapesti törvényszékhez és ebben azt kérte, hogy a budapesti vizsgálóbíró házkutatást tartson az Agrolux helyiségében.

Bubits Jenő vizsgálóbíró ma megjelent a főkapitányságon s a házkutatás megtartására tisztviselőket kirendelését kérte. A vizsgálóbíró és Thorma rendőrfogalmazó, több deetktív kíséretében szállott ki a Rt. irodahelyiségeibe. Elkérték az 1924-ben vezetett pénztári könyveket, főkönyveket, amelyek a székesfehérvári vállalkozásra vonatkoznak. A könyveket a cég át is adta a megjelent bizottságnak, mely jegyzőkönyvet vet fel s az iratokat székesfehérvárra szállítja. A házkutatás a déli órákban ért véget s ekkor a hatóságok emberei eltávoztak a cég irodájából.

MÉG MINDIG EMELKEDIK A KOBLENZI HIDBEOMLÁS HALOTTAINAK SZÁMA.

Koblencz, július 25. A koblenci halálhíd áldozatainak száma harminchétre emelkedett. A délután folyamán még egy holttestet találak a buvárok a Rajnában, egy tiz éves kislány holttestét. Most már nem valószínű, hogy az áldozatok száma emelkedni fog, miután a buvárok a szerencsétlenség egész környékét átkutatták. A tizenhárom koblenci áldozat temetése szombat délelőtt lesz.

A koblenci kórházban még tizenegy sebesültet ápolnak. Valamennyinek az állapotában határozott javulás állott be s két-három napon belül elengedik őket a kórházból.

-oOo-

A 74 ÉVES BERNARD SHAW.

London, július 25. George Bernard Shaw, a híres írónak, holnap lesz 74. születése napja. Az író erélyesen tiltakozik minden ünnepelés ellen s kijelentette a Press Association munkatársának, hogy mennél jobban elteje a világ az ő születésnapját, — annál jobban örül, mert közokiratban már örök időkre lemondott születésnapjáról. Arra a híresztelésre, — hogy a kormány főrendi rangra fogja emelni, kijelentette, hogy elvileg nem ellensége a rangemeléseknek és hajlandó egy angol hercegi koronát is elfogadni, ha a hercegi koronával járó név díszesebb lesz a George Bernard Shaw névénél.

-oOo-

A DEBRECENI ADÓHIVATALNÁL IS FIZETTEK MÁR BOLETTÁVAL KÖZTARTOZÁST.

Mint dr. Balla Bertalan tanácsnok értesülünk, egyelőre még csekély összegű bolettát fizettek be adóba, — aminek a valószínű magyarázata az, hogy a cséplés még csak most folyik, a bolettát pedig tudvalevően a búza eladásakor kapja meg a termelő.

ANGOL LAP A BRIAND EMLEKIRAT ELLEN.

London, július 25. Az egyik angol hetilap, a "Daily Mail" felhívja a helyes hangján állapítja meg, hogy Briand emlékiratát majdnem az összes európai államok közvetlenül érdekeltek kivételével visszautasították. A békeszerződéssel elégedetlen államok a szerződések revízióját követelik. Németország, Olaszország és Magyarország hékelték és nem háborút, minthogy azonban nincsenek megelégedve a statusquóval, revíziót követelnek.

A MAGYAR—FRANCIA SZÖVETSÉG DEBRECENBE KIRÁNDULÁST TERVEZ.

Karai Sándor kollégiumi igazgató értesítette Debrecen város idegenforgalmi hivatalát, hogy augusztus hó 15-én a Magyar—Francia Szövetség, mintegy tizenöt tagból álló turistacsoportja jön Debrecenbe és a Hortobágyra, kétnapos kirándulásra. Az idegenforgalmi hivatal megteszi a szükséges intézkedéseket a turisták fogadására és kalauzolására.

DABASI HALÁSZ AZ ÚJ KORONAÜGYÉSZ.

Budapest, július 23. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Dabasi Halász Lajos dr., budapesti kir. ítélőtáblai ügyészt koronaugyészi névvel ki. A miniszterelnök előterjesztésére pedig Szabó Aladár dr.-nak, a budapesti jószéfvárosi ref. egyház lelkesének, egyházi és közéleti téren szerzett érdemei elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adomá-

Egyiptom nehéz napjai

Kairó zsúfolva van katonasággal. — Az európai lakosság menekül.

London, július 25. Mint a Daily Telegraph jelenti, a Wafd-párt csütörtökön a Kiróban titkos ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a kormány tilalma ellenére rendkívüli ülésre hívja össze a parlamentet. Az ülést a parlament épületén kívül akarják megtartani. A lap továbbá azt írja, hogy a kormány minden erejét latbavezi az ülés megakadályozására, úgy hogy súlyos összeütközések veszélyek fenyeget.

A kormány mindenre elkészült. Kairó zsúfolva van katonasággal. Ha zavargások, vagy összeütközések történnek, ezért a Wafd-pártot teszik felelősnek és a vezetőket szigorúan megbüntetik. A Wafd-párt propagandája a hadseregben is rendkívül erős, a kormány azonban reméli, hogy számíthat a csapatok lojalitására.

A kormány el van szánva, hogy a belső rend fenntartására és a külföldiek védelmére erőszakot alkalmazzon. Az alexandriai stadion a katonaság táborhelye. A lakosság ideges és menekül. A forgalom úgy — a bennszülött, mint az európai negyedben teljesen megbénult. Minden jel arra mutat, hogy Egyiptom, amely már hosszabb ideje a király és a Wafd-párt közötti kemény és elkeseredett küzdelem színhelye, forradalmi mozgalom előtt áll. A Wafd-párt egyetlen politikai célja, hogy Egyiptomot az egyiptomiak számára biztosítsa és minden külföldi befolyást megszüntessen. A Wafd-párt most már nyíltan mondja, hogy közvetlen célja a király elkergetése és a köztársaság kikiáltása, vagy új monarchia alapítása.

Az augusztus 2-i debreceni csata emléknapja

Debrecen város közönsége, mint minden évben, az idén is a hagyományos keretek között ünnepeli meg az 1849. augusztus 2-iki debreceni csata évfordulóját.

A polgármester az ünnepség megrendezésével dr. Kupinszky Sándor városi aljegyzőt bízta meg, aki az ünnepi beszéd megtartására dr. Oláh Bélát, Debrecen város idegenforgalmi előadóját kérte fel. Az ünnepségen hazafias énekzáróval vesz részt az összes debreceni egyesületekből alakult kórus, a

11. Bocskay István hajdurezd zenekara pedig a Nemzeti Hírszékkel és a Himnusz játssza. Felkérték az Egyetértés vezetését is, hogy fuvós zenekart állítsa a városházáról fél 6 órakor induló menet élére.

Az ünnepségen hivatalosan képviselteti magát a város és a honvédség, valamint a hivatalok és testületek. Akik koszorút helyeznek a köroroszlánra, szándékukat jelentsék be a városházán a közművelődési ügyosztálynál, amelynek telefonszáma 13—56.

A vaspárda vezérét elfogták

Bukarest, július 25. A bukaresti hatóságok tegnap körözlevelet adtak ki Zelea Codreanu, a Vaspárda vezére ellen, aki két nappal ezelőt nyomtalanul eltűnt a fővárosból. A körözvény alapján Jassyban ráakadtak a diákvézre. Codreanút Jassyból Bukarestbe szállították, ahol felelősségre vonják a Bu-

karestben és Jassyban szétesztott lázító röpiratok ügyében.

Bukarest, július 25. A belügyminisztériumi merénylettel kapcsolatban tegnap Jassyban letartóztatták Zabrá ügyvédet, akiről megállapították, hogy baráti viszonyban volt Bezával, a merénylettel.

Ostromállapot a litvánok fővárosában

Berlin, július 25. Egyelőre még meg erősítésre szoruló kownói jelentések szerint a kownói rendőrség péntekre virradó éjszaka letartóztatta Woldemar professort, Litvánia volt diktátorát.

Éjfél tájban két autó állott meg Woldemar háza előtt s az autóból felfegyverezett rendőrszolgák és katonai személyek szállottak ki. Felmentek Woldemar lakására, felmutatták a városparancsnok letartóztatási végzését és elvitték a diktátort. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy hova szállították Woldemarost, azt hiszik, hogy valamilyen vidéki börtönben helyezték el.

Kownóban állítólag kihirdették az

ostromállapotot, egész éjszaka rendőri és katonai járőrök cirkáltak az utcákon.

Woldemar professzor azok közé a politikusok közé tartozott, akik mindenáron feltűnni akarnak. Mint-hogy politikai tehetsége révén nem juthatott hatalomhoz, a fajvédő mozgalom élére állott s innen nyugtalanította az akkor uralmon levő kereszténydemokrata litván kormányzatot. Ez a kormány 1922-ben kiűzötte, majd letartóztatta és büntető zászlóaljba osztotta be.

Innen elmenekült, csak akkor került felszínre, amikor 1926. december havában a katonatisztek összeesküdték és az alkotmányos kormányt el-

távolították a helyéről.

A diktátorságot azzal okolta meg, hogy ő majd megvalósítja Litvánia nemzeti vágyát, — a Lengyelországgal szemben való határkiigazítást és Vilmának Litvániához való csatolását. A katonatisztek is ezzel okolták meg annak idején a puccsot. Azzal vádolták a parlamentáris kormányt, hogy nem áll nemzeti alapon, pacifista politikát követ s ezért vette tétvé a hadsereg, de különösen a tisztiek létszámának csökkentését.

A diktátor semmit sem tudott megvalósítani a nemzeti célokból. Hátba verte az asztalt néhányszor a genfi Népszövetség ülésén, — egyszerűen kinevették. Minthogy a Woldemar diktatura súlyos terhet jelentett Litvánia számára, néhány hónappal ezelőtt távoznia kellett Woldemaroknak. De akkor még nem vonhatták felelősségre, mert a „Vasfarkas“ fajvédő szervezet mögötté állt és nem mertek hozzányulni. Ugyátszik, ennek a szervezetnek az ereje meggyengült és ezért vált lehetővé az ellene való szigorú eljárás.

AMERIKAI EGYETEMI HALLGATÓK DEBRECENBEN ÉS A HORTOBÁGYON.

Debrecenben és a Hortobágyon öt egyetemi hallgató tett látogatást dr. Nicols newyorki egyetemi tanár vezetésével. A kis turistacsoport öt hónapot európai tanulmányuton van s már harmadik hete tartózkodnak Magyarországon. Debrecenben megtekintették az összes értékes látnivalókat. El voltak ragadtatva a város magas kultúrnívójára felett és kijelentették, hogy Európában egyetlen városnak a lelkéhez sem tudtak annyira közel férni, mint a magyarokéhoz. Nagy elragadtatással szemlélték a Hortobágy romantikus szépségeit.

Az amerikai vendégek tegnap este utaztak el Debrecenből.

A páratlan hatása Hajduszoboszlói Strandfürdő

reggel 7-től este 8-ig állandóan nyitva. — Vasárnap és ünnepnapokon

50 százalékos vasúti kedvezmény,

— Molnár Zoltán lelkész megválasztását támogató egyháztagok választási irodája Plac ucca 7. szám alatt van. — Telefon : 4-70.

Fehérnemű és harisnya
stoppolás, varrás és hímzés

SINGER VARROGÉPPEL

Háló, itt rádió, Debrecen!

vághutti Vatea rádiócsövek kaphatók, valamint telepes rádiók hálózatira való szakszerű átalakítása most legolcsóbban.

Tasnádi Kovács rádió-laboratórium
Plac ucca 21. szám. (Kapu alatt jobbra.)

Ma hírdet ítéletet a debreceni törvényszék a balmazújvárosi gyilkosság ügyében

Pikó István, a gyilkos kocsis tagad, de a tanúk és bizonyítékok ellene szólnak. Tizenhárom éves kis bűntársa sirva ismeri be bűnösségét.

A főtárgyaláson a jegyzőkönyvek nyomán újra lepergett a bestiális gyilkosság minden jelenete. —

Az elmúlt év novemberében borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt Balmazújváros községben. Pikó István, a Klein Sámuel bérletében alkalmazott kocsis fejszecsapásokkal meggyilkolta Spitz Elza házvezetőnőt, aki régi haragosa volt. A gyilkost már másnap reggel elfogta a csendőrség és bekísérte a debreceni ügyészség fogházába. — Ugyaneznap kérekerült Pikó testtársa is: G. J. kiskoru szobalány, aki a gyilkost a házvezetőnő szobájába beengedte. A csendőrség őt is letartóztatta és bekísérte Debrecenbe.

A gyilkos kocsis a vizsgálóbíró előtt megtört és beismerő vallomást tett. Ugyancsak elismerte bűnösségét a gyerekleány is. A vizsgálat időközben teljes befejezést nyert, megtörtént a gyilkos elmeállapotának megfigyelése és tegnapra a debreceni törvényszék tárgyalására tüzte ki a szenzációs bűnügyet.

A TÖRVÉNSZÉKI FŐTÁRGYALÁS

A törvényszéki épület első emeletét a tárgyalás hírére pénteken reggel már korán megtöltötte az érdeklődő közönség. Főleg Balmazújvárosról jöttek be sokan, hiszen tanuként is közel két tucat ember volt megidézve. Csöndesen beszélgetve álldogálnak a folyosón és várják a tárgyalóterem ajtajának megnyitását.

Kilenc óra van, mikor két szurovas fogházor kíséretében feltűnik a folyosó végén a gyilkos Pikó István alakja. Fehér ruhát visel, sápadt arcát lecsüggeszti, nem néz az ismerősökre. Azután eltűnik a tárgyalóterem ajtaja mögött.

Kilenc óra után már zsufolva van a tárgyalóterem. Nincs egy talpalattnyi hely sem. Negyed tíz után vonul be a bíróság. A főtárgyalás elnöke - dr Serly Jenő táblabíró, szavazóbírák: dr Cs. Sebestyén György és dr Trásy András. A jegyzőkönyvvezetői tisztet dr Vass Antal törvényszéki joggyakornok tölti be. Az elnöki emelvényen elfoglalja helyét dr Kádár István kir. ügyész és megérkeznek a védők is: dr Rényi Andor és dr Leneles Imre.

„GYILKOSSÁGÉRT EMELEK VÁDAT...”

Sely elnök felveszi a vádlottak személyi adatait. Pikó István 52 éves, balmazújvárosi születésű és lakos, nős, öt gyermek atyja. A fiatalkoru G. J. is balmazújvárosi lakos, foglalkozása: szobaleány.

A tanúk számbavétele után a tanácselnök felolvassa a vádiratot. „Gyilkosságért emelek vádat Pikó István kocsis ellen” — kezdődik a vádirat, mert 1929 november 14-ére virradó éjszaka 2 és 3 óra között a Klein Sámuel-féle tanyán

Spitz Elza házvezetőnőt előre megfontolt szándékkal fejszé-
vel agyonverte.

A fejszét a kiskoru G. J. szobalány készítette ki számára és ugyanő volt az, aki a Spitz Elza szobája ajtaját is nyitva hagyta, hogy a gyilkos bemelessen a szobába, ahol az áldozat aludt.

— Bűnösnek érzi magát? — hangzik az elnök első kérdése.

— Nem érzem magamat én bűnösnek egy cseppet sem! — mondja Pikó István olyan hangon, mintha ő esodálkozna a legjobban azon, hogy őt felelősségre merik vonni.

— Hol töltötte a kérdéses éjszaka-
t?

— Én kérem egész éjszaka az istállóban, a lovak mellett voltam. Hajnalban jött szaladva Szabó Károly kerétsz és lelkendezve újságolta, hogy megölték a kisasszonyt.

— Milyen viszonyban volt kegyed Spitz Elzával?

— Én nem haragudtam rá, de ő nem szeretett engem. Sokszor szidalmazott, mert kora reggel felkölöttem, hogy adja ki a tejet, amit be kell vinnem a városba. A viszony azután elmérgesedett közöttünk, mert a kisasszony állandóan üldözött engem.

„OLYAN IGAZ EZ, MINTHOGY A FÉNYES NAP MOST AZ EGEN RAGYOG!”

Serly elnök: Ön több alkalommal megfenyegette a házvezetőnőt?

— Ez nem felel meg a valóságnak. Még az a jó Isten sem látta, hogy bármikor fenyegettem volna a kisasszonyt. Olyan igaz ez, mint

ahogy most a fényes nap az égen ragyog!

Megkezdődik most a vádlott részletes kihallgatása. Pikó elmondja, hogy az előző este családjával körében vacsorázott. Vacsora után kiment az istállóba, megetette a lovakat, azután lefeküdt. Hajnali öt órakor kelt fel és egyenesen az istállóba ment. Itt öltözkökött fel, közben megkérte Szabó kertészt, hogy költse fel a kisasszonyt. Pár perc múlva rémült arccal jött vissza Szabó és újságolta, hogy a kisasszonyt meggyilkolták.

— Maga persze ezen csodálkozott? — jegyzi meg enyhe gúnynyal az elnök.

— Biz Isten — emeli esküre kezét a vádlott, — h apofon vert volna, sem hittem volna el neki. Ahogy ezt Szabó nekem elmondta, fellármáztuk a cselédeket és mentünk be a hálószobába. Ott találtuk a „szegény” kisasszonyt meghalva. Az ispán ur befogatott ezután velem és jelentést tettünk a csendőrségnek. Visszaérkezésemkor az udvaron ténfergett a kis szobaleány. Őt nap óta akkor láttam legelőször.

„A FÖLDTŐL A PADLÁSIG VERJE A FELESÉGEMET A NYAVALYA!”

— Mit beszélgetett maga a gyilkosság előtti napon a szobaleánnyal? — kérdezi a zelnök.

— Én kérem öt nap óta akkor láttam először, mikor a csendőrségről hazajöttünk — erősítette ismét a vádlott.

— Pedig a tanuvallomások azt mutatják, hogy maga ráparancsolt a kisleánnyra, hogy készítse ki a fűskamrából a fejszét, mert meg akarja ölni a kisasszonyt.

— Nem igaz ez kérem! — Azt is mondta a leánynak, hogy éjjel után menjen ki a Spitz Elza szobájából, mert akkor fogja leütni.

— Dehogyan is mondtam én kérem ilyeneket. Ha csak egy szót is szóltam a leánynak,

a feleségemet egész napon át a földtől a padlásig verje a nehéz nyavalya!

— De hiszen maga különválva él a feleségétől és gyűlölök egy-

mást mindketten! — jegyzi meg az elnök.

A VIZSGALÓBÍRÓ ELŐTT A GYILKOS MINDENT BEIS-
MERT

A tanácselnök most elébe tárja a vádlottnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Ugyitt, mint a csendőrség előtt Pikó István töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy

a szobaleány nyitva hagyta az ajtót, é éjjel után bement a házvezetőnő szobájába és a nála levő fejszével az alvó leány fejére vágott.

A szerencsétlen nő ekkor felébredt, igyekezett felülni az ágyon, de még négy fejszecsapást mért rá. Spitz Elza ekkor szótlanul hanyatlott el az ágyon.

Pikónak erre az az észrevétele, hogy a csendőrök erőszakkal esikarták ki belőle a beismerő vallomást. A vizsgálóbíró előtt ott voltak a csendőrök is és ő félve tőlük, megismételte itt is a beismerő vallomást.

MIT MOND A CSENDŐRSÉGI JEGYZŐKÖNYV?

Ezzel a vallomással homlokgyeget ellentétben áll az a vallomás, amit Pikó István a csendőrök előtt tett. A csendőrök előtt a vádlott elmondta, hogy Spitz Elzát gyűlölte, mert az őt folyton szidta. Tetvesnek, koldusnak nevezte, gunyolta.

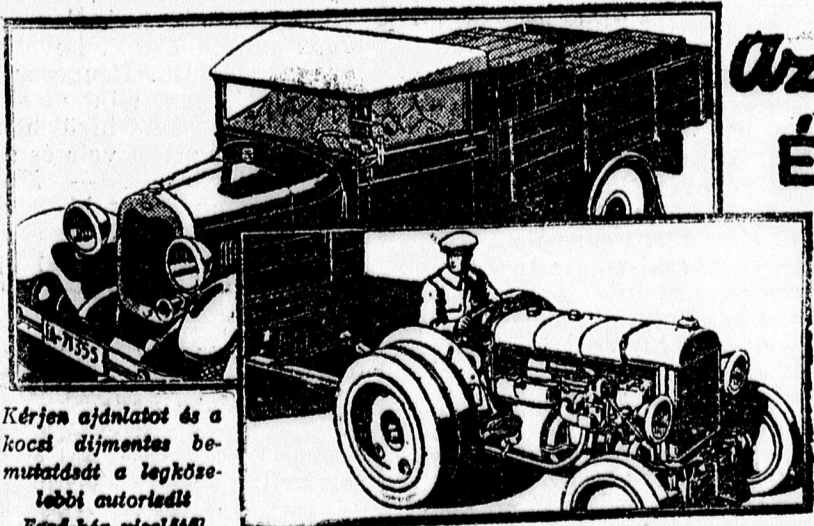
Ezen a bánásmódon annyira elkeseredett, hogy bosszút forralt magában. Két nappal a gyilkosság előtt ismét kisebb összetűzése volt a leánnyal, ekkor szánta el magát arra, hogy végezni fog vele.

Aznap szólt a szobaleánnyal, hogy készítse ki neki a fejszét és hagyja nyitva a hálószoba ajtaját.

Teljesen nyugodtan készült a gyilkosságra, tudta, hogy most már végezni fog áldozatával. Este családjával körében vacsorázott, azután az istállóba ment és ott lefeküdt. Éjjel után felkelt és a nyitva hagyott ajtón át bement Spitz Elza szobájába.

Jól látott mindent, mert a hold sütött. Ötször csapott az alvó leány fejére, aki szó nélkül előtte halt meg, csupán egy gyöngye kísérletet tett, hogy az ágyában felemelkedjen. A szerencsétlen leány feje teljesen széjjelment, csupa vér volt a fejsze is.

Pikó a véres fejszét a falhoz kente, aztán visszament az istállóba, ahol pipázni kezdett.

Kérjen ajánlatot és a kocsi díjmentes bemutatását a legközelebbi autórészlet Ford-kép viselőitől

az új FORD TEHERAUTÓ ÉS A FORDSON TRAKTOR

megoldják a szállítás minden problémáját
Megbízhatók! Gazdaságosak az üzemben! Tartósak!

Vevőkiszolgálás (service) mindenütt!

FORD MOTOR COMPANY A.-G. / BERLIN-WESTHAFEN

A vádlott a csendőrségi vallomás hatása alatt sem török meg. Kitartóan hangoztatja, hogy a csendőrök a talpára vertek, kineztek, kénytelen volt beismerő vallomást tenni.

SIRVA VEDEKEZIK A MÁSODRENDŰ VADLOTT

Érdekes indítványt terjeszt most a bíróság elé dr. Kádár István kir. ügyész. Kéri a bíróságot, rendelje el dr. Tóth János törvényszéki bírót, vizsgálóbíróhelyettes kihallgatását. Dr. Tóth János fogantatította a vádlottak kihallgatását és vallomását az ügyész megakarja cáfolni a vádlottnak azon védekezését, hogy a vizsgálóbírói vallatásnál a csendőrök is jelen voltak és ezért félt ellentétes vallomást tenni. Serly elnök az indítvány feletti határozathozatalt későbbre halasztotta.

Következik a fiatalok szobaleány kihallgatása. Megilletődve áll a bíróság elé a 13 éves kisleány. Az elnök kérdéseire előadja, hogy

November 13-án délután Pikó István ráparancsolt, hogy készítse ki a fejszét.

Kérdezte tőle, hogy minek ez neki, mire a kocsis nyíltan megmondta, hogy

agyon akarja ütni a kisasszonyt.

Azt is mondta, hogy agyonüti, ha erről valakinek szólni mer.

A kisleány nagyon megijedt ettől a fenyegetéstől és ezért engedelmessé vált. Kikészítette a fejszét, aztán bement aludni a házvezető szobájába. Spitz Elza sohasem mert egyedül aludni, az ő kötelessége volt, hogy együtt legyen vele éjszaka.

Ejféli után a kisleány, aki a félelemtől nem mert aludni, hallotta, hogy valaki halkán kopogtat az ajtón.

Tudta, hogy ez Pikó és ezért kapta az ágyeműjét és mezit-láb halkán kúszva a szobából. Kiment a konyhába és ott lefeküdt. Pikót a besütő holdvilágnál látta, észrevette, hogy a nagy fejsze ott van a kezében.

Mást nem tud, a gyilkosság lefolyását nem látta, nem is hallott semmit.

Elnök: Haragudott kegyed Spitz Elzára?

— Nem haragudtam én kérem. Egyizben elküldött a szolgálatból, de 9 nap múlva visszafogadott.

A KOCSIS ÉS A SZOBALÉNY SZEMBESÍTÉSE

Rendkívül érdekes szembesítés következik most. Az elnök kéri a másodrendű vádlottat, hogy vallomását mondja szembe Pikónak.

A kisleány eleinte nem mer a fenyegető magatartást tanúsító kocsis felé fordulni és csak az elnök ismételt felszólítása után tesz ennek eleget. Mikor halkán beszélni kezd, Pikó durván rárivall:

— Nem hallgatsz te, hogy mondhatnád ilyet!

A remegő leány ismétli a súlyos terhelő szavakat. Pikó ismét rákiált:

— Hazudsz te nyomorult! Nincs Istened, lelked sincs, nincs Isten az égből, amiért ez a leány ilyen homisan eselűszik! — ordít most már a vádlott.

— En csak azt mondom, ami igaz!

— Te voltál a gyilkos, te ölted meg a kisasszonyt!

— Nem igaz, maga jött be a fejszével.

Hiába minden, mindkét vádlott megmarad vallomása mellett.

AZ ORVOSSZAKÉRTŐ, ÉS AZ ELMESZAKÉRTŐ VÉLEMÉNYE.

A vádlottak kihallgatása után dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő terjeszti elő véleményét. A boncjegyzőkönyv és a nyomozás adatai szerint Spitz Elza koponyáján öt ütés nyoma volt észlelhető.

Valamennyi ütés elég erejű lett volna egy emberi élet kioltására. — A szerencsétlen leányt vértócsában találták meg, még az ágy szalmaszakaja is vértől volt átitatva.

Az orvosi vélemény után dr. Benedek László, az európai hírvédegyógyász, törvényszéki orvosszakértő terjeszti elő elmeszakértői véleményét.

Pikó Istvánt az előzetes fogság ideje alatt megfigyelték és ennek eredményeképpen megállapították, hogy

a vádlott veleszületett elme-gyöngeségben szenved — és akaratelhatározóképessége — korlátozott.

A BÍRÓSÁG KIHALLGATJA A VIZSGALÓBÍRÓT.

Serly tanácselnök ezután kihirdeti a bíróság végzését, amely szerint helyt adnak az ügyészi indítványnak és elrendelik dr. Tóth János vizsgálóbíróhelyettes kihallgatását.

Tóth János dr. elmondta, hogy első ízben Balmazújvároson, a község házában hallgatta ki Pikót, — aki ekkor letagadta, hogy része lett volna a gyilkosságban, holott előzőleg a csendőrségen beismerte a tettét. Körülbelül két hét múlva, december legelső napjaiban ismét helyszíni szemlét és kihallgatást tartott Balmazújvároson a Klein féle tanyában. Ekkor már Pikót a debreceni ügyészség fogházából kiértette oda egy fogházőrrel, aki állandóan Pikó mellett volt.

Nem engedte, hogy a csendőrök jelen legyenek Pikó kihallgatásánál, sőt azt is megtiltotta, hogy a csendőrök közül egy is a Pikó közelében legyen.

Ezért a csendőröket hallgatta ki legelőször, akik a kihallgatás után azonnal el is távoztak a tanyáról. A csendőrök után még mintegy öt-hat tanu hallgatott ki, majd a tizedik tanu kihallgatása után, — aki egyébként nem is tett nagyon lényeges vallomást, Pikó István kijelentette, hogy szeretne valamit mondani. Elmondotta ekkor, hogy ő a tettes. Körülbelül három-negyed óráig tartó vallatás után végre kiterjeszkedett a gyilkosság körülményeire s ezt a vallomást azonnal jegyzőkönyvbe is vették. Pikó később Debrecenben is megismételte beismerő vallomását.

Teljesen kizárt dolog, hogy a csendőrök megfélemlítése következtében tette volna meg a beismerő vallomást, hiszen a csendőrök nem is voltak jelen Pikó kihallgatásakor.

A bíróság ezután Pikót szembesítette dr. Tóth bíróval. Pikó tagad. Allítja még most is, hogy igenis ott voltak a csendőrök.

Márton Elek fogházor a következő tanu, aki szintén egyező vallomást tesz a vizsgálóbíróval.

A CSENDŐRÖK NEM BANTOTTAK PIKÓT.

Nagyon érdekes vallomással szolgál Füzy György csendőrtiszt-helyettes. Előadja, hogy mikor a gyilkosság reggelén megjelentek a tanyán

Pikó feltűnően izgatottan viselkedett és már ezzel magára irányította a gyanút.

Mindjárt őrizetbe vétele után beismerte a gyilkosságot. Pikót sohasem bántották, hiszen kihallgatásánál mindig jelen volt egy — vagy két bizalmi.

A csendőrtiszt-helyettes vallomását alátámasztják a többi csendőrök. Füredy László alhadnagy elmondja, hogy ő nem érte be a beismerő vallomással, hanem elment vele a tanyára és

ott lejátszatta vele az egész gyilkosságot, Pikó híven elismerte a borzalmas jelenetet, megmutatta, hogy hol vette kezébe a fejszét, hol ment be a lakásba és hogyan követte el a gyilkosságot.

Ugyanígy vallanak Zsupos Gábor és Horváth János községi rendőrök is. Igazolják, hogy Pikó Istvánt senkise bántotta, önként vallott mindent.

Vallomást tesz Szabó Károly kertész, aki először közölte Pikóval a gyilkosság tényét. Szólt Pikónak, hogy menjen be megnézni a hullát, de Pikó ennek csak nagy nehezen tett eleget. Idegen ember nem járhatott a kérdéses éjszakán a tanya udvarán, mert azt a hamis kutyák leteperték volna.

Ezzel Serly tanácselnök a fő-tárgyalást félbeszakította és folytatását délután fél 5 órára tűzte ki

VALL AZ ANYA.

A délutáni tárgyalás első tanuja a másodrendű vádlott édesanyja: Gráfel Jánosné. Nem él törvényadta jogával és kíván vallomást tenni. Elmondja, hogy leánya négy elemi járt, rendes gyermek volt.

Elnök: Nem hazudott?
— Hát csak úgy, ahogy a többi gyermekek szokták.

A gyilkosság napján hogyan viselkedett a leánya?

— En akkor kapálni voltam. A gyilkosság hírére beszaladtam a tanyára. A leányom ekkor beismerte, hogy

segédkezett a gyilkosságban, mert félt a kocsistól, hogy megöli, ha nem teljesíti a parancsát.

Trágya bíró: Miért hagyta ott a leány a szolgálati helyet?

— Mert elnyűtt a cipője.

— Nem mondta, hogy haragszik a kisasszonyra, mert dúrván bánik vele?

— Nem. Ha nem szeretnék volna nem hívták volna vissza.

Leveles védő: Igaz, hogy azóta a kisleány fél egyedül lenni?

— **Bizonyára kérem, az események nagyon megviselték az idegeit, azóta nagyon félénk lett.**

AZ APA NEM VALL.

Gráfel János, az apa már nem kíván vallomást tenni. Az elnök megkérdi, hogy milyen büntetést talál a leányára alkalmasnak, mire az így felel:

— En nem találok semmit alkalmasnak, idáig jól viselkedett, — ezután is jó gyermek lesz.

Klein Lajos kulcsár a következő tanu. Tud arról, hogy Pikó István rossz viszonyban volt a házvezető-nővel. Ha akart neki valamit mondani, azt mással adta a tudtára. A harag onnan keletkezett, hogy Pikó gyerekei tojást loptak és ezért a házvezető nő felelősségre vonta a kocsist. Pikót egyébként használhatónak ismerte, bár zsémbes ember volt.

Leveles védő: Az elhalt haragudott a kisleányra?

— Erről nem tudok.

Révi védő: Pikó milyen vagyoni viszonyok között élt?

— Nem volt jószága, szegény sorsban élt.

— **Feleségével milyen viszonyban állt?**

— Hát bizony, nem a legjobban. — Van Pikónak egy hülye leánya?

— Azt nem lehet rámondani csak olyan „könnyen nevetet”.

„MEGLATOD, HOGY PIKÓ LESZ A VÉGZETEM!”

Mészár Ilona cseléd 18 éve lakik az újkerti tanyán. Előadja, — hogy Pikó goromba volt Spitz Elzával, de hogy miből eredt a harag, nem tudja. Spitz Elza nem mert magában hálalni, ezért mindig vele hált egy szobalány. Reggel rendszerint a kertész költötte fel őket. A gyilkosság előtt történt, — hogy az áldozat egy olajtót nyitva felejtett. Pikó káromkodott ezért, ami fülebe jutott Spitz Elzának. Kérdezték tőle, hogy miért nem panaszkolja be a durva kocsist az úrnak, mire a leány így felelt: „Ha a kutya ugat, rászólok, de Pikóról nem veszek tudomást.” Ez a lenéző kijelentés valószínűleg nagyon bántotta Pikót.

Klein Helén, a meggyilkolt leány barátnője a következő tanu. Tud arról, hogy Spitz Elza panaszkodott Pikóra. Egyszer, — mint mondta —

úgy tünt fel neki, mintha a kocsis felé sújtott volna.

Mondta neki, hogy ez csak képzelődés, de a leány váltig erősítgette igazát.

— Érzem, hogy Pikó lesz a végzetem! — mondta egyszer Spitz Elza barátnőjének.

— Jó érzete volt! — jegyzi meg az elnök.

Klein Irén, az előbbi tanu testvére is megerősíti huga vallomását. Különösen arra terjeszkedik ki, hogy mennyire félt magában hálalni Spitz Elza. „Nem bánom akárki hál a szobámban, csak halljam a szuszogását!” — mondotta sokszor.

A TÖBBI TANUVALLOMÁS

Az utolsó tanuvallomások következnek. Községi Béla asztalosmester lényegtelen vallomása után Klein Lajosnéra kerül a sor. Spitz Elza említette neki, hogy úgy látja, hogy a kis szobaleány nem szeret nála lenni, pedig még mézes vajkenyeret is ad neki. Pikót káromkodós, de különben rendes embernek ismerte.

Spitzer Zsigmondnál néhány hétig lakott G. J. szobaleány. Nem szerette, mert nem volt tiszta, de más panasza nem volt rá.

Fülöp Ernő, az uradalom ispánja volt a múlt évben. Jól tudta, — hogy Spitz Elza és Pikó István nem voltak jó viszonyban. A kocsis gunyolta a házvezetőnőt, nem köszöntek egymásnak és nem is beszéltek egymással. A leány panaszkodott néha a kocsisra, hogy nem fogad neki szót.

A gyilkosság hajnalán az istállóban találta Pikót. Lovetközve a lovakat pucolta. Rendesen viselkedett, csak úgy, mint máskor, mikor a gyilkosságot hírül hozták. — Azután befogatott vele és a csendőrségre hajtattott. — Mondtam, hogy hajtson gyorsabban, de nem akart, azt mondta, hogy

ő nem viszi neki valaminek a kocsit, pedig akkor már világos volt, jól lehetett látni.

Klein Sándor, az uradalom bérloje tesz most vallomást. A cselédnek már régen panaszkodtak neki Pikóra, hogyha orvosért kell neki bemenni a városba, hát először káromkodik. Spitz Elza egyetlen egyszer, a történetek előtt 3 héttel panaszkodott neki a kocsisra, — hogy nem hagy neki békét. Ő kérdőre vonta a kocsist, aki annyit felelt, hogy a leány azért haragszik, mert reggelenkint korán kelte fel.

— Milyen természetű leány volt a házvezetőnő? — kérdezte az elnök.

— Nagyon jó természetű. Mindig juttatott a családjának a tejből.

— Ha annyian panaszkodtak a kocsisra, miért nem küldte el?

— Nagyon szeretem a lovakat és igazán jól gondozta őket. Ezért türtem neki.

— Ismerté Pikó családi viszonyait?

— Igen. Ezek a legrosszabbak voltak. A férfi züllött volt, kétszer elkergette feleségét, kést fogott rá, úgyhogy az az árokban húzódt meg.

— Miért volt züllött az ember? Asszonyt tartott?

— Hát sok mindent beszéltek róla a tanyán. A tejet megitta, — későn jött mindig vissza a városból.

Fried Samu gazdálkodó, Pikó régi gazdája rendes embernek ismerte a kocsiszt.

A tanukihallgatások ezzel befejezést nyertek. Rényi Andor dr. védő a bizonyítási eljárás kiegészítésére tesz indítványt. Miután szerinte a vádlott régebbi beismerése nem lehet megnyugtató, kéri dr. Öreg Jánosnak, Tóth vizsgáló bírósághelyettes jegyzőkönyvvezetőjének kihallgatását arra a körülményre, hogy a csendőrök — nem ijesztették-e rá a vádlottra? A családi viszonyokra pótlólag kéri kihallgatni Jendrieska Pálnét.

Kádár kir. ügyész az indítvány elfogadását ellenzi és

a törvényszék a bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványt el is utasítja

és Serly tanácselnök a bizonyítási eljárást befejezettnek jelenti ki.

A VADBESZÉD.

Rögtön ezután dr. Kádár István kir. ügyész emelkedik szólásra. — Bevezetésében rámutat arra, hogy a vádlottak padján a legsúlyosabb bűnnel: a gyilkosság vádjával terhelve ül egy ember. Súlyos ez a bünteselekmény a vádlottra, de súlyos a bíróságra is,

mert nemcsak az áldozat életéről, de a vádlott életéről is dönteniök kell.

Rámutatott a kir. ügyész arra, hogy a közelmúltban három gyilkossági ügyben képviselte a vádat. Mindegyik ügy hasonlított egymásra, az elsőt nyújtófejjel, a másodikban kalapáccsal, ebben fejszével verte agyon a gyilkos áldozatát. De egyik ügyben sem lehetett felfedezni a tulajdonképeni indítóokot. Itt is következtetni lehet, hogy

a gyilkosság bosszú műve volt. Figyelembe véve a vádlott korlátolt beszámíthatóságát, két kérdéssel foglalkozik ezután az ügyész: ki követte el a bünteselekményt, illetve bizonyítható-e, hogy azt Pikó István követte el és milyen minősítés illik erre a bünteselekményre? Kádár dr. ragyogó okfejtéssel konstruálja meg ezután a bünteselekmény elkövetését és bizonyítja, hogy a gyilkos csak Pikó István lehetett. Kéri, hogy büntességével arányban büntessék.

A vádbeszéd után este 8 órakor Serly elnök a főtárgyalást félbeszakította és folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki. Ma délelőtt fognak elhangzani a perbeszédék és minden bizonnyal az ítéletet — még a délelőtt folyamán kihirdeti a bíróság.

— Molnár Zoltán lelkész megválasztását támogató egyháztagok választást írodája, Plac uca 7. szám alatt van. — Telefon: 4—70.

|| ÖNÖK

ép úgy tudják, mint mi:

Nyáron

nagyon nehéz elegendő számú JO filmet hozni.

Ezért csuktuk be hétköznapokra az Urániát, mert úgy vélekedünk:

inkább ne játsszon a mozi mindennap --- de ha már játszik:

jót adjon!

Heti két játszási napot véve: el tudjuk látni

elsőrangú

filmekkel az Urániát és teljes bizalommal eljöhet, mert

pénzéért

szombaton és vasárnap tudunk megfelelő műsort nyújtani.

●●●

Ma:

Az odesszai várkastély (hangos dráma)

és

Kristály-revü

(dalos, táncos kis remekmű.)

Ha a város előlegez 120 ezer pengőt, a katonai lőteret ebben az évben kihelyezik

Julius hó harmincadikán érkezik a miniszteri kiküldöttekkel.

Július hó harmincadikán délelőtt tíz órakor fontos tanácskozás lesz a Városházán, dr. Vargha Elemér h. polgármester elnöklésével. Az értekezlet a katonai lőtér kihelyezésének ügyével foglalkozik. Részt vesznek a város részéről dr. Miszti Károly tisztifőügyész, Ary Lajos főszámvevő Poroszlay László a közigazgatási rendészeti osztály h. vezetője és Vida Szűcs főmérnök, a műszaki osztály képviselőjében.

A honvédelmi miniszter Dorogszághy Dezső miniszteri tanácsost, Sauer Emil főhadbiztost, dr. Sárkány min.

tanácsost és dr. Planer Zoltán min. titkárt küldi Debrecenbe az értekezletre.

Az értekezletet azért tartják, mert a város ismételt sürgető felirataira, melyek a katonai lőtér kihelyezésére vonatkoztak, két miniszteri leírat érkezett. Poroszlay László aljegyző, az elsőfokú hatóság h. vezetője, ismertette a leíratot a városi tanácsi értekezleten.

Az egyik leíratot a kultuszminiszter, a másodikat a honvédelmi miniszter küldte.

A kultuszminiszter azt közli a vá-

rossal, hogy támogatja a honvédelmi miniszternél Debrecen kérelmét a lőtér kihelyezésére vonatkozólag és a maga részéről is azt kérte a honvédelmi minisztertől, hogy az indokokat megfelelően honorálja.

Gömbös Gyula viszont kijelenti, hogy ebben az évben azért nem tudja a kihelyezést elrendelni és végrehajtani, mert nincs a költségvetésben fedezet rá. Hajlandó volna azonban azonnal a kihelyezésre, ha a város előlegezné a 120.000 pengő költséget a honvédelmi kincstárnak. Így már ebben az évben megtörténhetne a kihelyezés.

Remélhetőleg a július hó 30-án tartandó értekezlet meghozza a kívánt eredményt és úgy a Nagyerdő rendezése, mint a klinikai betegek nyugalma érdekében mihamarabb megtörténik a lőtér kihelyezése.

Táviratok

ANGOL—ROMÁN SZERZŐDÉS.

London, július 25. Az angol és román kormány megbízottai megállapodtak a kereskedelmi szerződés feltételeiben.

—00—

AZ OLASZ KIRÁLY VÁLASZTÁVIRATA A KORMÁNYZÓHOZ.

Budapest, július 25. A kormányzó a délolaszországi földrengési katasztrófa alkalmából az olasz királyhoz bensőséges részvétőtáviratot intézett, melyre a király a következő távirattal válaszolt:

A fájdalmas csapás alkalmával főméltóságod által kifejezett jóleső részvétért főméltóságodnak és a magyar nemzetnek a legmelegebb köszönetemet fejezem ki.

Viktor Emánuel.

—00—

ROMÁN TANÁR MEGGYILKOLT EGY ZSIDÓ POLGÁRT.

Bukarest, július 25. Az ókirályság-beli Orhei városkában ma délben egy antiszemita agitátor öt revolver lövésrel meggyilkolt egy Landau Salamon nevű zsidó lakost. A merénylő régebben középiskolai tanár volt. Letartóztatták.

—00—

ANGHELESCUT PLAKÁTON MEGTÁMADTÁK.

Bukarest, július 25. Az éjszaka folyamán a főváros uccáin kiragasztott plakátokon Anghelescu belügyi államtitkárt, Angelofnak nevezték és reprodukálhatatlan kifejezésekkel árasztották el. A vizsgálat nem tudta megállapítani sem a plakátoknak a szerzőjét sem pedig ragasztókat nem tudták kinyomozni.

—00—

AUSZTRÁLIÁBAN IS FÖLDRENGÉS VAN.

London, július 25. Ausztráliában Westport környékén erősebb földrengést észleltek.

London, július 25. Mexikóban Oaxaca állam több helyén földrengést éreztek, melyet rettenetes felhőszakadás s földalatti morajlás kísért.

—00—

HALÁLOS RUGÁS A FUTTBALL MÉRKŐZÉSEN.

Zilah, július 25. Vincze József kereskedő, vasárnap a helyi csapatban, mint centerhalf futballozott egy barátságos mérkőzésen. A játék idejében egyik játékos erővel gyomron rugta Vinczét s ájultán szállították kórházba.

A szerencsétlen fiatalember gyomorvérzést kapott és az orvosok már nem tudták megmenteni. Néhány napi szenvedés után tegnap délután meghalt.

Az eszperantó értéke az idegenforgalomban

Városunk és vidékünk idegenforgalmának ügyét a „Debreczen” hasábjain is élénk érdeklődés kíséri az utóbbi időkben.

Van Debrecennek, — mint a világ csaknem kétezer városának — egy olyan egyesülete, amelynek összeköttetési kiterjedtsége dolgában versenyen felül állanak. — Ez a magyar eszperantisták debreceni egyesülete, melynek tagjai közül (csak itt a nemzeti és polgári alapon egyesült eszperantistákat értem) legalább negyvenen a legélénkebb levélbeli összeköttetést tartanak fenn az összes európai államokkal (hogy a többi világrészekről, mint városunk idegenforgalmára nézve nem számottevő tényezőkről, ne is szóljak). — Csak példaképpen említem, hogy egymagának tizenhárom európai ország tizenhat városában vannak részben személyesen ismert, részben hosszú, komoly levelezéssel szerzett igen értékes barátaink. Rendelkezésünkre állnak az eszperantista világlapok, melyeknek közleményeit az összes országok nemzeti sajtójába átveszik.

S ami táborunknál nem a pélygyűjtés, nem a képeslevelezőlapok szerzése a cél, hanem a magyar föld és magyar nép megismerése, megszerettetése.

A legszerényebb számítás szerint legalább 150-re tehető az európai országokba címzett levélküldeményeink száma csak egy hónap alatt.

Egy ilyen tábor munkájának figyelmen kívül hagyása nagy hiba lenne az idegenforgalom intéző faktorainak részéről. Ezzel számolt az idegenforgalmi előadó úr is, amikor propagandavázlatában szerepet követel az eszperantisták számára is. De tisztában vannak ezzel valamennyi ország idegenforgalmi intézőségei hasonlóképpen és a turisztika szempontjából figyelemreméltó helyek prospektusait, röplapjait, a nemzetközi vásárokat, kiállításokat és kongresszusok reklámjait eszperantónyelvű szöveggel is szerepeltetik és az eszperantisták segítségével nagy mennyiségben küldözik szét a föld minden részébe.

Az eszperantó nyelv nagy közvetítő értékét egyébként a Magyar Nemzeti Szövetség, a Budapesti Nemzetközi Vásárok Igazgatósága, a főváros Idegenforgalmi Hivatala s a Máv. is elismeri és felhasználja ezen nyelven írt iratok, reklámok, falragaszok és magyarázó feliratok alkalmazásának formájában.

Amikor a „Nagyhortobágy” című propagandafüzet valamikor sajtó alá eszült, éppen ezekből a szempontokból nyomatták az annak idején értékes kalauzt eszperantónyelvű szöveggel a magyar, német, angol és francia mellett.

Ha tehát a kiadandó nyomtatványok, propagandafüzetek széleskörű terjesztésénél a magyar és a ülföldi eszperantisták intenzív közreműködésére számítanak — mint ahogyan erre feltétlenül számítani is kell — s idegenforgalmunk propagálásának munkájában az eszperantisták akcióképességét súlya szerint értékelik Debreczenben is, lehetetlen, hogy az idegenforgalmi nyomtatványok, füzetek kiadásánál mellőzzék az eszperantó nyelv alkalmazását.

Ezt szíves figyelmébe ajánlom azoknak, akiknek hatáskörébe esik a dolognak ez a része.

Ez maradt ki talán véletlenül a

tervezetből. A magyar eszperantisták — különösképpen pedig a debreceniek — így a legnagyobb készséggel fognak értékes segítséget nyújtani az idegenforgalom irányítóinak.

Tanulságul még a cseh propaganda mozgékonyágát idézem. — Tavaly például — a budapesti eszperantó világkongresszus alkalmával — a csehek külön irodát rögtönöztek a kongresszus palotájában s ezerszámra osztogatták az izléses, ügyesen szerkesztett, művészi propagandafüzeteket, tele gyönyörű képekkel, csalogató leírásokkal a magyar felvidék szép-

ségeiről (Tátra, Dobsina, Pozsony, Vágvolgy stb.), melyek — sajnos — ezidőszent a cseheknek ontják kincseiket. A szöveg mindenütt eszperantó volt. És az eredmény? Csak a bulgárok közül mentek vagy ötvenen egy kis „csehországi” kirándulásra. Mi pedig? A legjobb rábeszélőképességünk lathatvése mellett is kénytelenek voltunk bosszusan nézni, hogy az a kétszáz látogató, amit mi Debrecennek és a Hortobágyra szántunk, észak felé veszi az útját a kongresszus után. Mert mi legfeljebb csak pár gyenge levelezőlapot, meg egy ma már avult s nem is tetszetős fizetkét tudunk mutogatni, de nem osztogatni.

Pénz, ötlet, elevenség és korszerű eszközök ügyes felhasználása. Ez az idegenforgalmi propaganda kétszerkettője.

Mátyás József.

Az amerikai magyarok felirata az Egyesült Államok szenátusához a trianoni béke revíziója érdekében

„Magyarország feldarabolását végrehajtották és az önrendelkezési jog megtagadásával népének millióit kényszerítették idegen államoknak uralma alá.”

Mint tudvalevő, az idén volt tizedik évfordulója annak, hogy a trianoni szegénybékét ránk kényszerítették a világ hatalmasai. Ezen a gyásznapon minden magyar szívéből ujjalt erővel tör elő a tiltakozó kiáltás: Nem, nem, soha!...

De nemcsak itt, a csonka országban, hanem a határon túl, a megszállott területeken, sőt még Amerikában is felemeltek szavukat a magyarok a trianoni béke ellen. — Együl olvasónk jóvoltából alkalunk van közölni az Amerikai Magyarok Országos Szövetségének a trianoni békeszerződés tizedik évfordulója alkalmával az Egyesült Államok szenátusához intézett, bátor hangú feliratát, mely a következőképpen szól:

Az Amerikai Egyesült Államok Szenátusának
Washington, D. C.

Elnök Ur!

Tizedik évfordulója annak, hogy a trianoni palotában átadták a leggyőzött Magyarországnak a békefeltételeket; a trianoni ítéletet. Együttel ultimátummal is ellátták győzelmi mámorban szerkesztett békediktátumukat; követelték annak minden változtatás és tárgyalás nélkül való elfogadását.

„A békefeltételeket — amint Lloyd George kijelentette — olyan információk alapján alapították meg, melyek sem kielégítőek, sem praktikusak nem voltak s amelyek Európa akkori helyzetét egészen téves világításban mutatták be a szövetséges hatalmaknak. Hamis adatok alapján itélkezünk határokról és nemzetiségek sorsáról.”

A békefeltételek megsértő csapással sújtottak hazánkra! Általuk Magyarország teljesen a szláv nemzetiségek, illetve az Utód Államok igazságtalan zsákmányává lett. A békeszerződés aláírását a kényszerítések hatása alatt teljesíteni kellett: blokádd, lefegyverzés, a tápvonalak sorompóinak lezárása, kiéheztetés céljából s mindezekhez az a fenyegetés, hogy az aláírás megtagadása esetén az országot idegen megszálló csapatokkal árasztják el. Ilyen körülmények közt lehetetlen volt az aláírás megtagadása. A trianoni szerződést elfogadtuk.

Trianon szétdarabolta Magyarországot s megfosztotta nemcsak függetlenségét és haladását, hanem nemzeti életének is legnélkülözhetlenebb feltételeitől.

A wilsoni elvnek — a népek önrendelkezési jogának — hangoztatása mellett hozták meg az igazságtalan és lehetetlen békefeltételeket és ugyanakkor nemcsak ítéleteket, de szerződészerű megállapodásokat kötelezték a béke-diktatókat, úgy a

csehekkel, mint a szerbekkel és románokkal szemben is.

Az ezer éves Magyarország — mint Reclus és Lord Newton hirdette — Európa legtekélyesebb földrajzi és gazdasági egysége — romokban áll! A Duna völgyének rendszere felbomlott! De felborítva minden évszázados hagyomány is, a földrajzi és népismereti törvényeszerűségek, valamint gazdasági összefüggések elvénket letiprásával. Legvégül pedig a népesség akarata, — az önrendelkezési elv is durván megsértve!

A trianoni szerződés ahelyett, hogy a nyugati civilizáció szellemét terjesztette volna ki kelet felé, — a Balkánnak zűrzavarával és Európa egyensúlyára veszélyes bizonytalansággal teltette a Duna völgyét.

E zavaros helyzetnek következményei természetesen vezettek Európának nemcsak gazdasági fejlődésére, de még inkább biztonságára és egyensúly érdekében is. Magyarországra pedig egyenesen tragikusak.

Magyarországnak a háború előtt a társult országokkal Horvát- és Szlavonországgal együtt 126.000 négyzetmérföldnyi területe és huszonegy millió népessége volt.

A békeszerződés csak 35.800 négyzetmérföldet és 7.606.971 főnyi népességet hagyott meg neki. Tehát régi területéből csak 32,8 százalékot és népességéből csak 41,7 százalékot tarthatott meg.

Románia maga egyedül nagyobb területhez jutott, mint amekkora a jelenlegi Magyarország; 39.452 négyzetmérföldnyi területet nyert és azon 3.570.000 főnyi népességet.

Szerbia anektált 8120 négyzetmérföldet és rajta 1.500.000 főnyi népet.

Ausztria 1554 négyzetmérföldnyi területet szerzett és vele 390.000 főnyi lakosságot.

Magyarország tehát elvesztett 73.452 négyzetmérföldnyi területet s megtartott 35.756-ot. — Elvesztett 10.710.000 főnyi népességet és megtartott 7.600.000-t.

A trianoni szerződés következtében darabokra szakadt szét Magyar ország és vele a Duna völgye. Nyugat és Kelet határvonalán, a germán és szláv törekvések ütköző frontján Trianon elpusztította a hatalmi egyensúly egyedüli bázisát és tönkretette Középeurópa biztonságának garanciáját: Magyarországot.

A trianoni szerződés eltemette a Wilson által hirdetett eredeti elveket, azt az igazi demokratikus gondolatot, hogy a nemzetek önmaguk határozzanak sorsuk felől. Ezen elvnek megvalósítását még meg sem kísérelték.

Magyarország feldarabolását vég-

rehajtották és az önrendelkezési jog megtagadásával népének millióit kényszerítették idegen államok uralma alá.

A trianoni szerződés óta eltelt tíz év alatt a tévedések még nyilvánvalóbbá lettek s viszont Középeurópának, valamint a világbékének a problémája nem hogy nem enyhült, de még súlyosabbá vált.

De az elmúlt tíz esztendő alatt a világ közvéleménye is nagyon megváltozott. Különösen megváltozott Magyarország háborús felelősségének igaztalan vádjával szemben.

Számtalan dokumentum került ez idő alatt nyilvánosságra, melyek egészen új megvilágításba állítják Magyarországot háborús bűnösségét. Magyarország kormánya volt az, mely ellenezte a háborút és később ő tette az első kísérletet annak befejezésére, — kezdeményezvén, a béketárgyalások tervét.

Magyarországnak nem voltak területszerzési törekvései és a háboruban való vitéz szereplésére kényszerítve volt. A pánszlávizmus fenyegette létét és csak jogát érvényesítette, amikor megvédeni igyekezett ezeréves államát.

E háboruban ugyanazon érdek vezette, mint évszázadokon át annyisokban. A török ellen, Ausztria egyeduralmi törekvései ellen, a Habsburgok alkotmányosértései ellen egyetlen cél vezette küzdelmét, t. i. hogy megvédje állami és nemzeti életének feltételeit, hogy kiharcolja azt, hogy Magyarországnak Európában kell maradni.

Ugyanaz volt a sorsa is, mint régien. Elpusztult állama, összeomlott politikai és gazdasági építménye és Wilson eredeti terveinek kikerülésével népének millióit igázták idegen uralom alá.

Magyarország elpusztulásának, — illetve Középeurópa államaiban végbement gyökeres változásoknak legfőbb oka az a világpolitikai konjunktúra, mely századok leforgása alatt néha fordul elő csak. Az Utód Államok államférfiai értették a módját, hogyan ragadják meg ezt az alkalmat, hogyan kapcsolják be az eseményeket mesteri propagandával nemzeti törekvések érdekében, illetve Magyarországot tragédiájának előidézésébe.

A történelem tanúsága azonban kiérlelte bennünk azt a meggyőződést is, hogy egészen más elemek — és nem a propaganda — alkotják azon államok lételeményeit, melyeknek a múlt nemzetek közt való fennmaradására rendeltetészerű.

A trianoni szerződést, mely tönkretette a kereszténység pajzsát és a nyugati művelődés védőjét, az Egyesült Államok Szenátusa nem fogadta el.

Erkölcsei kötelességből kellett azt visszautasítani, miután megtagadva látta mindazon elveket, a humanitást és demokrácia eszméit, — melyekért harcolt.

A propagandával alkotott államszínjátékokhoz az Amerikai Egyesült Államok nem adhatta oda jóváhagyását.

„Se az idő múlása, se a remények meghiusulása nem lesz elégséges ahhoz, hogy a magyarságot a trianoni kétségbeesztő helyzetével kibékítse. Alalddóan küzdeni fog a trianoni szerződés revíziójának eléréseért, mert a szerződés nem vette figyelembe a népek önrendelkezési jogára vonatkozó wilsoni elveket és merőben ellenkezik a szabadság és béke eszméivel s mindenek felett a demokráciával.”

Nagy tisztelettel vagyunk: Amerikai Magyarok Országos Szövetsége (Justice for Hungary; Peace for the World).

Ormai János, s. k., ügyvezető igazgató.
Dr. Jósika-Herezeg Imre, s. k., elnök.

Dr. Zákány Gyula, s. k., a Revíziós Bizottság elnöke.

Gépirás

és sokszorosítási munkák azonnal elkészülnek. Olcsó árak.
Remington Írógép r. t.
Piac ucca 58. sz. Telefon 4-02

Guzsbakötözte önmagát és úgy feküdt a sinekre

Egy fiatal leány különös öngyilkossági kísérlete. — Segélykiáltás az éjszakában.

A múlt este tíz óra huszonöt perc-or indult a gödöllői személyvonat Rákospalotáról, Rákoskeresztur felé. — Az első szemafornál a vasúti sinekhez egy összekötözött leány feküdt a vasúti síneken és segítségért kiáltott. A közeli Kaltenecker-villa lakói figyelmesebbek lettek a segélykiáltásra. A vonat majdnem odaért a szemaforhoz, amikor segítségére siettek. Akkor azonban már a sinek mellett feküdt az árokban. Azt állította, hogy egy pesti artista kötözte össze. — A csendőrség ki is hallgatta a leányt, de a csendőrök azt mondják, hogy a leány bevallotta, hogy ő maga hurkolta magára a kötelet és kötözte össze magát.

Néhány száz méterre a rákosligeti vasúti állomástól, közel a vasúti sinekhez, a villa-sor végén van a Kaltenecker László fővárosi tisztviselő villája. Kaltenecker László így mondotta el a titokzatos esetet.

— Szerda este tíz óra tájban benn üldögéltünk a szobában, amikor egyszerre a vasúti sinek felől segélykiáltásokat hallottunk.

— Segítség! Segítség! ... — sikoltotta egy női hang.

Lámpával kimentünk és közvetlenül a vasúti sinek melletti árokban ott találtunk egy fiatal leányt. Teljesen össze volt kötözve a karja is me-reven a testéhez volt kötve. Egészen merev volt, amikor behoztuk a villába. Még akkor is segítségért kiáltott. Vastag ruhaszárítót kötél volt ráhúrkolva a lábára és végig az egész testére, úgyhogy a két karját mozgatni sem tudta. Csak derékban nem volt megkötözve. Elvesztette az eszméletét. Konyakot, vizet töltöttünk belé és orvosért szaladtunk. Mire Blum Lajos orvos hozzánk ért, a leány már magához tért. Tizennyolc éves, elég csinos fiatal leány volt. — Megkérdeztük, hogy mi történt. — A következőket mondotta: — Néhány hónappal ezelőtt megismerkedtem egy artistával, Dezsőnek hívják. Este találkoztam vele,

ő kötöztött össze azzal, hogy művészi mutatványt akar végezni.

— Aztán a sinekre rakott. Már lát-tam közeledni a vonatot, amikor végső erőmet összeszedve, a sinek mellé az árokba hemperegtem.

— De miért követte el ezt az ar-tista? — fagattuk

— Már hónapokkal ezelőtt beszél-tünk róla, — válaszolta a leány, — hogy milyen halálnemet tartok én a legborzasztóbbnak. Azt mondtam, az a legrettenetesebb, ha összekötöz-ve elgázol a vonat. Az artista ud-varolt nekem, de én nem nagyon szív-leltem, mert rossz fogai voltak... Ezért tett a sinekre a vonat elé. Még a kalapomat is a szájamba gyűrte, hogy ne tudjak segítségért kiabálni, én azonban a nyelvemmel kitoltam a kalapot.

— Kimentünk a sinekhez — foly-tatta Kalteneckerné — és a két sín között megtaláltuk az összegyűrt ka-lapot, egészen nedves volt. Megtalál-tuk egy napilap egyik darabját is, — amibe a kötél volt belecsmagolva. Megjegyzem, hogy a szomszédok elő-zőleg hörgéseket hallottak a sinek felől és az uram is hallott valamit.

— Értésítettük a csendőrséget s éjjel félegy órakor ide is jött két csendőr. A leány a csendőrök előtt is megismételte, hogy az a bizonyos Dezső nevű artista kötötte guzsba és rakta a vonat elé. Az orvos megviz-s-gálta és megállapította, hogy a lábán

és a karján szorosan össze volt kö-tözve, hallottuk, hogy

előzőleg a bátyjával volt valami veszekedése, lehet, hogy öngyil-kossági szándékból ő maga kö-tözte össze magát.

— De akkor nagyon ügyesen csi-nálta meg.

Blum Lajos dr., rákosligeti orvos ezeket mondotta kérdésünkre.

— Az én benyomásom az, hogy a leány erősen hisztérikus és saját ma-ga kötözte össze magát. A lábán erő-sen csomóba volt kötve a kötél és az-al csavarta be a testét. A derekán nem volt összekötve, viszont az alsó karján vörös sávok voltak a kötél szo-rításától. Mikor én odamentem már nyűgödött volt és egy Dezső nevű ar-tista ismerőséről beszélt. Nekem az tűnt fel, hogy

Előbb öngyilkosságot kísérelt meg, azután megtébolyodott

Egy fiatal leány megrázó tragédiája.

Nagyváradról jelentik: Négy héttel ezelőtt Mekene Flóri 19 esz-tendő szobalány elkeseredésében, hogy „nagy a szája“, zsirosszódá-val megmérgezte magát. Most de-rült csak ki, hogy e különösen megokolt öngyilkosság mögött megrázó motívumok húzódnak meg. Mekene Flóri, mint most ki-derült, nem azért akart meg válni az élettől, mert talán a kel-leténél valamivel nagyobb volt a szája, a fiatal, csinos román szoba-leány, aki most tébolyult módjára járja az uccát és így ismerőseit, másért akart végezni magával.

Egyik Belényes melletti kis községből került be két évvel e-zelőtt az akkor még 17 éves leány. Cselédsorba került. Rendes ur-háznál kapott helyet. Mekene Fló-ri nem járt sehova, nem kereste a szórakozást, igényei még éppen nem voltak és így könnyen félre-tehetett fizetéséből. A hónapok so-rán Mekene Flórinak már tizen-kétezer lej spórolt pénze volt. Tiz-enkétezer lej, valami fantasztikus összeg egy ilyen egyszerű leány szemében. Egész vagyon. Mekene Flórinak a vagyonra volt ez az ösz-szeg, amely most, különös körülmények között elveszett. Mekene Flóri először elakarta dobni az életét, míg most kétségtelenül az élőhalottak közé kerül, mert meg-meghibbant az elméje, rögeszmék üldözik a szerencsétlent.

Vallásos érzelmű, istenfélő leány volt. Valahogy összekerült Juhász Jánosékkal, akik a Pece ucca 29. alatt laknak. Mekene Fló-ri mindennapos lett a hívő csalá-dnál és legutóbb, körülbelül hat hó-nappal ezelőtt rá is vették a lányt,

a kötél felső része csak lazán volt a testén.

— Ebből következtetem, hogy saját maga csavarta magára a kötelet. Az volt még feltűnő, hogy az árokban találták meg, amely majdnem egy méterre van a sínektől. A kalapja öszgyűrve ott volt a sinek között.

Végül a rákoskereszturi csendőr-ség a következőket mondotta:

— Két csendőr kihallgatta a leányt akit Halász Annának hívnak és itt lakik a rákoskereszturi Csillaghegyen. Mi a magunk részéről nem folytat-juk tovább a nyomozást, mert úgy látjuk, hogy a hisztériás leány saját maga kötözte össze magát és öngyil-kosságot akart elkövetni, de az utolsó pillanatban megdondolta magát. Azt is megállapítottuk, hogy

este valamj nézeteltérése volt a bátyjával, mert bátyja s az anyja nem akarták, hogy tíz órakor el-menjen hazulról.

— Ezért kísérelte meg az öngyil-kosságot.

A rákosligeti rejtélyből tehát ezek szerint nem lesz bűnügy, a nyomozást nem is folytatják az állítólagos Dezső nevű artista után, — akinek rossz fogai vannak...

veszett kérem. Odaadtam kérem, de elveszett kérem.

Ezt hajtogatja eszelősen és sir-zokog szerencsétlenül. Háziasszo-nya, ismert nagyvárad uriasz-szony, bennünket kér most, hogy hívjuk fel a szerencsétlen szoba-lány tragédiájára a rendőrprefek-tus figyelmét. Hát ha egy energi-kus beavatkozással meg lehetne menteni Flórikát a tébolydától.

Közérdekű levelek

A DEBRECENI
PAPVÁLASZTÁS.

Városunk protestáns társadal-ma — amint azt mindenki nagyon jól tudhatja — lelkesválasztás előtt áll. A néhai jó Szele György elhunytával megüresedett egyik debreceni lelkesi állás, az árpád-téri paróchia betöltéséről van szó. A választás előkészítésére a hiva-talos egyházi körök minden előké-születet megtettek s most a hives emberismeretén, elhatározásán mu-lik, hogy ki legyen az említett pa-róchia gazdája.

A nagy megtiszteltetést jelentő állásra számosan pályáztak hely-ből és vidékről. A pályázók sorai-ban nem egy ismertebb lelkes ne-ve szerepel. A jelenlegi helyzetkép azt mutatja, miszerint az összes pályázók között Molnár Zoltán hazduhadházi ref. lelkes neve lé-pett előtérbe s hogy ez így van, az a református hívők meggondoltsá-gának, jövőbelátni akarásának, — kellő mérlegelőképeségének, az egyház érdekei szemük előtt tar-tásának bizonyítéka.

Molnár Zoltán hajduhadházi lel-kiapáztornak már édesatyja is az egyház szolgálatában állott, mint nádudvari ref. tanító s aki emberi minőségében, családfői mivoltá-ban s palásttal a vállán — mond-hatnók — mintaképe az erős kál-vinista prédikátorok. S ma ilye-nekre van szüksége a magyar Sionnak, különösen nekünk debre-ceni magyar reformátusoknak, — akikre az egész világ református-ságának szeme állandóan tekint. Ha mi nem jól választunk ma-gunknak papot, ezzel a hazai re-formátusság egyeteme gyöngül s ha pedig mi erősek vagyunk, ak-kor ez az erő szerke sugárzik, túl a Trinonszabta határokra élő faj-és hittestvéreink lelkébe s őket is hitükben erősebbékké s ezáltal — ha szabad így szólnunk — ma-gyarabbakká teszi.

Molnár Zoltán egyénisége ilyen hitbeli és erkölcsi erőforrás. — Ezért arra kérem a református hit testvéreimet, ne hagyják ezt a forrást kihasználatlanul s minden erejükkel, egyházi törvényeink s a tisztességérzetszabta eszközök-vel, egyedül bölcs belátásuk s lel-kiismeretük szavára hallgatva tö-rekedjenek arra, hogy a legköze-lebbi karácsonykor már a hadhá-ziak melegsívű, éreesszavú hit-ben maga is erős s másokat is erő-síteni tudó, körülrajongott papja hirdethesse az árpádtéri templom-ban az örömhírt: az evangéliumot, azt, hogy Krisztus Urunk megszü-letett, eljött, hogy bennünket bü-neinknek sokaságától megtisztít-hasson.

(Templombajáró.)

HEVES VIHAROK KÖVETIK
AZ AMERIKAI HÖHULLÁMOT.

London, július 23. Heves vihar és felhőszakadás vetett véget az ame-rikai höhullámoknak, amelyeknek összes áldozatai meghaladják a 300 halottat, beleértve a hóguta és fűr-dési baleseteket.

Tűzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb áron ajánl úgy **vagontételben**, mint felaprózva, házhoz szállítva

Békési és Löw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária“ malom mellett) Telefon sz. m 945.

A gabonajegy kiskátéja

A főbb elvek és szabályok a gabona értékesítése körül

Most jelent meg a pénzügyminiszterium kiadásában a gabonajegy kiskátéja, mely gyakorlati szempontokból ismerteti az 1930. évi XXII. törvényeket. A főbb elvek és szabályok a következők:

Mi a gabonajegy?

A gabonajegy olyan értékjegy, amelynek két része van: a gabonalevél és a szelvény. Aki július hó 16-tól kezdve búzát, rozsot vagy kétszeres akar vásárolni, annak a postahivatásban, trafikban, községi előljáróságoknál gabonajegyket kell vennie, még pedig annyi és olyan árú gabonajegyket, amennyi gabonát vásárolni kíván. Tíz kilogramm gabona vásárlásához 30 fillér ára, 100 kilogramm vásárlásához 3 pengő ára gabonalevelet kell vásárolni. Kapható azonban 5 mázsa, 10 mázsa, 50 és 100 mázsa gabona vásárlásához szükséges gabonajegy is, 15, 30, 150 és 300 pengős árban.

A gabonajegyszelvényt az a termelő kapja meg, aki a gabonát eladta. A termelő tehát a gabona piaci árán kívül métermázsánként 3 pengő értékű szelvényt is kap, ami más szóval annyit jelent, hogy a gabonát a piaci áránál 3 pengővel magasabb áron értékesítheti.

A gabonajegyvet a vevő köteles megvenni s a szelvényt a buza árán felül köteles a gazdának átadni. Minden eladónak joga van tehát a szelvényt a piaci árán felül követelni. A vevő nem számíthatja be az árba s így ha pl. a búzát 17 P-ért adta el a gazda, joga van 17 P készpénzt és 3 P értékű szelvényt követelni.

A termelő csak a gabonajegy szelvényével fizethet. Ügyeljen tehát arra, hogy a gabona eladásakor a szelvényt és ne a gabonalevelet adják neki, mert a gabonaleveletnek ő semmi hasznát nem veheti.

Ha a gazda a gabonáját július hó 16. előtt adta ugyan el, azonban az eladott gabonát a vevőjének július 16. után adja át, a szelvényt a vevőtől követelheti.

De ha a gazda a július 16. előtt eladott gabonát a vevőjének még július 16. előtt leszállította, a szelvényt még abban az esetben sem követelheti, ha a gabona árát csak július 16. után kapja meg.

Hogyan használja fel a termelő a szelvényt?

A szelvényvel elsősorban az adót kell kifizetni. Az előljáróság a szelvényt készpénz gyanánt fogadja el. Ha valaki az 1930. év végéig előírt adóját akár készpénzzel, akár szelvényvel már kifizette, annak az előljáróság a szelvények árát pénzben azonnal kifizeti. A szelvényt eladni vagy elajándékozni nem szabad, mert a törvény azt kívánja, hogy a szelvényt akár adófizetésre, akár beváltásra, csak a termelő használhassa fel.

Ki a termelő?

A törvény szempontjából nemcsak a gazdát kell termelőnek tekinteni, hanem azokat a mezőgazdasági munkásokat és családokat is, akik a gabonát a gazdájuktól konvencióban kapták. Ezek közé tartoznak az aratók, sommások, eszplógép tulajdonosok, ezeknek részért dolgozó munkások (gépész stb.). Termelő az a felkész, tenítő, minden olyan községi vagy egyházi alkalmazott is, aki javadalmazás fejében a mezőgazdától gabonát kapott.

A konvenció munkásnak vagy családának természetesen nem kell gabonajegyvet vásárolnia azért, hogy a neki konvencióban járó gabonát a gazdájától átvehesse s tőle a mezőgazda a konvenció átadásának ellenében szelvényt nem követelhet. Ugyanígy áll az eset azokra az egyházi és községi alkalmazottakra vonatkozólag is, akik a gabonát javadalmazás címén kapták a mezőgazdától, mert a törvény rendelkezése szerint az ilyen munkabér vagy javadalmazás címén kiadott gabona után a szelvényt nem a gazdától illeti, hanem azt a személyt, akinek a gabonát munkabér vagy

javadalmazás címén kiadta. Ha azok, akiket fent felsoroltunk, a munkabér vagy javadalmazás fejében kapott gabonát eladják, a vevő nekik köteles átadni a szelvényt.

Nem kell gabonajegyvet vásárolnia annak a mezőgazdának sem, aki más gazdától vesz gabonát s a szelvényt ilyen esetben sem kell átadnia. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a gazda másik gazdátársának köteles volna a piaci árán eladni a gabonáját s így elvesztené a mázszánként neki szant 3 pengőt. Ilyen kényszer a törvényben nincs. Az eladó gazda tudhatja, hogy ily esetben szelvényt kapni nem fog s ezért a gabona árát úgy szabhatja meg, hogy abban a szelvény ára is belefoglaltassék. A gazda ugyanis rendszerint csak a gazdaságban felhasználandó gabonát vásárolja s ezt nem akarja a törvény körülményesebbé tenni.

Nem kell gabonajegy az után a buza, rozs, vagy kétszeres után sem, amelyet a termelő vámörles végett ad át a malomnak. Azonban a vámörlesből kapott lisztet a termelőnek eladnia nem szabad. A molnár azonban a vámörles díja fejében átvett gabona minden kilogramja után 3 fillért tartozik fizetni a gabona értékesítésének előmozdítására szolgáló alapba.

A bérlőt, vagy a bérbeadót illeti-e a szelvény?

Buzában vagy rozsban megállapított haszonbér esetén a törvény módot nyújt rá, hogy bérlő és bérbeadó egymás között a szelvényre vonatkozólag szabadon megegyezhessenek. A törvény azonban általában a bérlőt tekint termelőnek, nem pedig a bérbeadót. Ez annyit jelent, hogy amennyiben a bérbeadó s bérlője egymás között másképpen meg nem egyeznek, a bérbeadó a haszonbér fejében átvett gabonáért köteles megvásárolni s annak szelvényt köteles a bérlőjének átadni.

Ha a haszonbért a bérlőnek gabonában kell fizetnie, két esetet kell megkülönböztetni, aszerint, hogy a bérlő termelő-e annyi búzát, rozsot, vagy kétszeres, amennyiből a bérlő háztartási és gazdasági szükségletének levonása után a haszonbér is kifizeti, vagy pedig nem termel annyi gabonát. Vagyis, ha a bérlő a saját gabonáját adja-e át haszonbérbe, vagy vásárolt gabonát.

Ha a bérlő termelő-e a haszonbér is kifizeti s így a saját gabonáját adja át, akkor a bérbeadó a szelvényeket köteles bérlőjének átadni. A bérbeadónak azonban a haszonbér átvételekor esetleg nincs pénze a gabonajegy megvásárlására. Ezért a kormány úgy intézkedett, hogy a bérbeadó a szelvények átadását arra az időre halasztja, amikor a haszonbér fejében átvett gabonát eladta. A bérlő azonban felévnél tovább nem köteles a szelvények átadására várni. A bérbeadó legkésőbb a felvett eltelével köteles bérlőjének a szelvényeket átadni, akár eladta a gabonát akkorra, akár sem.

Ha csak bérbeadó és bérlő másképpen meg nem egyeztek, ilyen esetben a bérlő a haszonbérből visszatarthat

annyi gabonát, amennyi a neki járó szelvények értékének megfelelő.

Mi történik akkor, ha a bérlő nem termel gabonát?

Ha a bérlő gabonát egyáltalán nem termel, vagy nem termel annyit, hogy abból a háztartása és a gazdasága részére szükséges gabona levonása után a haszonbér is kifizetné, akkor meg kell vásárolnia azt a gabonát, amelyet haszonbér fejében átad. A gabona megvásárlásához gabonajegyket kell vennie. Ezért a bérbeadótól kívánhatja, hogy a gabonajegy vásárlására fordított költségekből bizonyos méltányos részt (pl. a gabonajegy árának felét), a bérbeadó vállaljon magára. Ha a bérbeadó erre nem hajlandó, a haszonbérő nem köteles bér fejében gabonát adni neki, hanem a haszonbért a gabona helyi árának megfelelő összegben, pénzben fizetheti.

Mi történik, ha a haszonbért a tőzsdei ár szerint pénzben kell fizetni?

Ha a haszonbért a bérlőnek nem természetben kell fizetnie, hanem a gabonának piaci ára szerint pénzügyben, ilyen esetben a haszonbért egy kell megfizetni, mintha gabonajegy egyáltalában nem is volna. Vagyis sem a bérbeadó nem követelheti azt, hogy abérő a tőzsdei jegyzett áron felül még 3 P-t fizessen, sem a bérlőnek nincs joga a tőzsdei árból 3 P-t levonni.

Mi történik az úgynevezett feles bérlés esetén?

Feles, harmados, stb. bérlés esetén a bérbeadó is részes a termelésben, annak kockázatát csakugy viseli, akár a bérlő. A bérlő a föld tulajdonosának nem haszonbért fizet, hanem csak a termésnek azt a részét adja át neki, amely a bérbeadótól illetve. Ilyen esetben tehát a tulajdonos a felesnek nem köteles szelvényt adni.

Kell-e szelvényt adni a tartás fejében átadott gabona ellenében?

A tartásdíj és kikötmény címén átadott gabona átvételekor a jogosított fél gabonajegyket köteles vásárolni s annak szelvényét a tartásra kötelezettnek tartozik átadni minden olyan esetben, ha neki a tartásdíj adására köteles személy nem családtagja. Ha azonban a földtulajdonos valamely családtagjának azzal a kikötéssel engedte át a földjét, hogy az neki a föld átadása ellenében gabonát tartozik adni, ilyen esetben szelvényt a gabona ellenében nem köteles adni. — Ha a földtulajdonos ugyanilyen feltételek mellett nem családtagjának adta át a földet, a kikötött gabonára ugyanaz a szabály érvényes, — mintha haszonbérbe adta volna a földet.

Mire való a gabonalevél?

Aki a termelőtől gabonát vásárol, a szelvényt a termelőnek adja át, a gabonalevelet pedig megtartja. Ez a gabonalevél olyasformán tartozik a gabonához, mint a marhalevél az állathoz.

Ha a kereskedő a gabonát továbbadja, éppugy vele adja a gabonalevelet is, mint az állattal a marhalevelet, csak éppenhogy a gabonalevelet nem kell a vevőre átírni. A gabonalevél árát természetesen mindig meg kell fizetni a vevőnek, mert azt az eladó az árba be fogja számítani. Így kíséri a gabonalevél a gabonát mindaddig, — míg az vagy a malomba kerül felőrlés végett, vagy a vámváratához, külföldre szállítás végett.

Ha a gabona a malomba kerül, a gabonalevelek a malomban maradnak összegyűjtve s azok árát a malom az eladott liszt árba számítja bele. A gabonalevél a lisztet már nem kíséri. A malomnak másra, mint vámörlesre, gabonalevél nélkül nem szabad átvennie a gabonát.

Ha a gabona külföldre kerül, a gabonajegy árát visszakapja az, aki a gabonát külföldre szállítja ki. Amennyiben maga a termelő kívánna a gabonát külföldre kiszállítani, megveszi a gabonajegyket, megtartja annak szelvényét, a gabonajegy árának megtérítését pedig ugyanugy kérheti, mint más kiszállító.

Mi a vámörles?

Vámörlesnek csak akkor tekintendő az örlés, ha az örlítőt a saját gabonájából nyert őrieményeket a saját háztartásában használja el. A vámörlesből származó lisztet eladni, vagy pl. kenyernek eladásra való sütésére használni nem szabad.

Mi a gazda haszna?

A gazda a gabonajegy révén 3 pengővel magasabb árat kap minden métermázsza búzától, rozsától és kétszeresért, amelyet elad. Ily módon mindenki élvezi a gabonajegy előnyét, akinek eladó gabonája van.

Eladó gabonája csak az egészen kisbirtokos gazdának nincsen, mert ezek csak annyi gabonát bírnak termelni, amennyi a háztartásukban szükséges. Az ilyen gazdának a gabonajegy közvetlenül nem jelent hasznát. Ezért a törvény gondoskodik róla, hogy a legkisebb gazdák más módon kárpótolja. A gabona értékesítésének előmozdítására szolgáló alap ugyanis kifizeti a földadóját minden olyan gazdának, akinek egy község határában csak akkora földbirtoka van, amelynek kataszteri tiszta jövedelme az 50 P-t meg nem haladja. Ilyen módon mentesül az adó megfizetésétől minden olyan gazda, akinek a földadója 11 pengő 60 fillérnél nem több.

Mi a kereskedő és iparos haszna?

A gazda közvetlenül élvezi a gabonajegyrendszer hasznát, az iparos és a kereskedő hasznát pedig forrja élvezni. A gabonának 3 pengővel drágulása a kenyér árában kifejezésre nem juthat, mert a kenyérárak nem követték a gabonárák zuhanását. A mai árak mellett a buza a gabonajeggyel együtt sem drágább, mint amilyen a kenyérárak utolsó megállapítása idejében volt. Oka is, módja is van rá a kormányknak, hogy a kenyérárak emelkedését megakadályozza. Ilyen módon tehát az iparosok és kereskedők nem fogják a gabonajegy árát megszínyni. Ellenben igenis élvezni fogják annak előnyeit közvetve, mert a mezőgazdaság helyzetével annak vásárlóképessége is szükségszerűleg emelkedni fog. Olyan mezőgazdasági országban, mint Magyarország, ipar és kereskedelem közvetve szintén csak a mezőgazdaságból élhetnek. A mezőgazdasági válság enyhítése tehát az ipari és kereskedelmi válság enyhítését is jelenti.

Hogyan tudja meg a gazda a helyi piaci árát?

A kormány gondoskodni fog róla, hogy a gazdák a budapesti tőzsdei gabonárákról mindenkor biztos tudomást szerezhessenek. E célból a tőzsdei árfolyamokat a rádió is naponta közölni fogja.

A gabona tőzsdei árfolyamában a szelvény értéke nincs benne. Budapestent tehát a gazda gabonájáért a teljes tőzsdei árat megkapja pénzben s ezen felül a szelvényt is megkapja.

A vidéken a gabona ára rendszerint alacsonyabb, mint Budapesten.

Mozgószínházak műsora:

Uránia:

1930. július 26.

Ma este 7 és 9 órákor nagy hangos műsor.

1. Hangos világhír.
2. Nyitány a Tannhäuser-ből.
3. Kristály-revű. (Egy éjszaka a newyorki Cristal-Palace művésznoi között).
4. Odesszai várkastély. Hangos dráma a cári Oroszország napjából, kilenc felvonásban. Főszereplője: Dolores Costello. Vasárnap 11 órákor diákelőadás.

Kert Mozgó.

Piac uca 9. a Vigadó mellett. Telefon: 14-71.

Háromnegyed 8 és háromnegyed 10 órákor. (rossz időben a Vigadóhoz mozgóban 7 és 9 órákor): György Mihály zerekarának kíséretével:

1. Herceg Herceg. UFA vígjáték. Főszereplői: W. Dieterle és Siegfried Arno.
2. Szenvedély. Dráma, 12 felvonásban. Főszereplője: Gréta Garba.

mert a tőzsdei árból a gabonának Budapestig való szállítási költségét le kell vonni. (Ez a szabály nem áll az olyan helyeken, ahonnan a gabonát Budapest érintése nélkül, közvetlenül lehet külföldre szállítani.) A szelvény azonban vidéken is a helyi piaci áron felül illeti meg a gazdát.

A közszégi előjárások, postahivatalok, vasuti állomások és hajóállomások épületén a kormány ki fogja függeszteni azt a szállítási díjat, melyet a gabonának az egyes közszégekből Budapestre való szállításáért a vasut vagy hajózási társaság követel.

A szállítási költségeknek a mindenkori budapesti tőzsdei árból való levonása után mindenki maga is ellenőrizheti a helyi piaci árak kialakulását.

(Példa a helyi piaci ár kialakulására: a pestvidéki 78 kg-os buza 1930. évi július hó 20-iki arfolyama 18 pengő 80 fillér. Száz métermázsa buzának Nagykátáról Budapestre szállítása vasuton 90 pengőbe kerül. Nagykátán tehát 1930. évi július hó 20-án a pestvidéki 78 kg-os buza helyi piaci ára: $18,80 \times 100 = 1880 - 90$, azaz mint 1790 pengő, egy métermázsa 17 pengő 90 fillér. Ennvit közből tehát a nagykátai gazda buzáért pénzben. (Ebből az árból lehet természetesen levonni az egyéb költségeket, mint a mérlegdíjat, berakási díjat, stb.) Az ily módon kiszámított áron felül köteles azután a vevő a gazdának a 3 pengő értékű szelvényt átadni.)

SZEGEDI ÉNEKES LETT A LUGOSI ZSIDÓ FŐKÁNTOR.

Sokat beszélnek most Szegeden egy alig huszonekét esztendőes fiatal ember sikeréről, akit harminc pályázó közül a nagykörzetű lugosi izr. közszégi főkántorává választottak.

Az új kántort Czitrom Bélának hívták. Debrecenből került Szegedre és itt a zsidó hitközség alkalmazásában állott Fürth Jenő, a Szegedi Zsidó Dalkör karnagya felfedezte, hogy Czitrom Bélának nagyszerű hangszava van. Felfedezését bejelentette a hitközségnek, amely azután gondoskodott Czitrom hangjának kiképzéséről. A fiatal énekest pályázatának a beadása után próbaéneklésre meghívták a lugosi zsinagógába, ahol olyan nagy sikert aratott, hogy a kántor válaszában harminc jelölt közül egyhangulag őt választották meg a hitközség főkántorának.

A CSEH ÁLLAMI RENDELÉSEKBŐL A TÓTOR SEMMIT SEM KAPNAK.

Prága, július 25. A „Szlovák” követeli az állami beruházások ellenőrzését és felszólítja a kormányban ülő tót minisztereket, hogy állapítsák meg, hogy a felvidéki ipar mennyire rendelést kap az államtól. A régi Magyarország elsősorban a felvidéki ávarakban tett rendelést, a tót ipar az összehozás után azonban százmillió veszteségeket szenvedett, — azért, mert a prágai miniszteriumok kezdettől fogva az állam szükségleteit csaknem kizárólag Csehország iparánál szereztek be.

Az állami rendelések ma is 5-6 millió cseh koronára rugnak évenként, de ebből az összegből a felvidék budvalevően egy fillért sem lát. A miniszteriumok félnek a nyilvánosság ellenőrzésétől és ezért nem akarják, hogy valaki meggyőződhessen arról, hogy kivel dolgoznak.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festik.

Arzénnal megmérgezte az urát és az apját

A KALOCSAI ÜGYÉSZSÉG MEGKERESÉSE A SZABADKAI TÖRVÉNYSZÉKHEZ.

Szabadka, július 25. Csütörtökön diplomáciai uton megkeresés érkezett a szabadkai törvényszékhez, amelyől a kalocsai ügyészség Takács Istvánné, született Váradi Franciska ötvenéves palicsi asszony letartóztatását és Magyarországba való kiadatását kérte. A kalocsai ügyészség megkeresése szerint Takács Istvánné Fajszi községből származik és 1923-ig ott lakott. 1916-ban rejtélyes körülmények között meghalt az asszony nevelőapja, Kupusz Péter, akinek halála okát nem tudták pontosan megállapítani.

Kupusz Péter egyedüli örököse fogadott leánya, Váradi Franciska volt, aki nevelőapja halála után tekintélyes vagyont örökölt. Ezután Váradi Franciska feleségül ment Bajzik Ambrus fajszi gazdálkodóhoz, s házastársak között azonban napirenden volt a veszekedés. 1920-ban azután Bajzik Ambrus betegkedni kezdett és állapota egyre rosszabbodott és a következő év nyarán

borzalmas szenvedések közben meghalt az asszony férje is.

A halál okát ebben az esetben sem tudták megállapítani.

Hosszu évekkel a rejtélyes halálozások után a fajszi csendőrségnek tudomására jutott, hogy a községben már régen arról suttognak, hogy Vá-

radi Franciska nevelőapja és férje nem természetes halállal haltak meg.

A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek során kihallgatták Kupusz Péter szomszédait, a család ismerőseit, majd a nyomozás adatai alapján exhumálták a tizenégy évvel ezelőtt elhunyt Kupusz Péter és a kilenc évvel ezelőtt meghalt Bajzik Ambrus holttestét és a csontokban, valamint a holttestek maradványaiban nagymennyiségű arzént találtak, ami kétségtelenné tette, hogy a szerencsétlen emberek halálát arzénmérgezés okozta.

A kalocsai ügyészség megállapította, hogy az asszony már évekké ezelőtt Jugoszláviába költözött, ezért kérte a szabadkai hatóságokat, hogy Váradi Franciskát, aki állítólag Takács István palicsi kőművesmester felesége lett, tartóztassa le. A szabadkai detektívek csütörtökön este kiszálltak Palicsra és letartóztatták az asszonyt, akit átszállítottak a szabadkai törvényszék fogházába. Megállapították, hogy az asszony 1923-ban költözött Jugoszláviába s Takács Istvánnak nem törvényes felesége. Éppen ezért a jugoszláv hatóságok ki fogják adni Magyarországnak. A szabadkai rendőrség távriatlag értesítette a kalocsai ügyészséget az asszony letartóztatásáról.

Csak 800 méter a különbség a legmélyebb tenger és a legmagasabb hegy között

A KÉT VÉGSŐ PONT: A MONT EVEREST ÉS A CSENDES ÓCEÁN.

A föld hajdanában, legelső állapotában, bizonyára nem volt olyan — ráncoskúpú, mint most. Mint valami óriási izzó gömb járt a világrűrben. Hegységek nem ágaskodtak rajta, szakadékok nem hasogatták a kergét. Kérge sem volt. Ahogy lassacskán elkezdett kihűlni, támadt a kérge, a hogy húzódtott össze, támadtak kérgén a dombok, de völgyek is. Megráncosodott, mint a gyümölcs, amikor aszalódik.

Magasságok és mélységek a föld kérgén... „Egbenyuló” hegyek és tengereknek „feneketlen” mélysége ak-

kor állottak elő, amikor a „Föld” — föld lett. És mindenesetre érdekes, hogy a legnagyobb magasságok méterekben kifejezve, majdnem pontosan megegyeznek a legnagyobb mélységekkel. Persze az egyik felfelé, a másik meg lefelé.

A Mont Everest — földünk egyik legmagasabb hegycsúcsa — 8840 méter magas, míg a legnagyobb — eddig megmért — tengerszint 9640 méter: a Csendes óceánban, Japán közelében van ez a pont. Majdnem tíz kilométeres magasság és tíz kilométeres mélység...

A kultuszminiszteriumba beosztott igazgatótanítót zsarolás miatt letartóztatták

A különböző helyeken kipattant panamabotránnyok és az ezzel kapcsolatos hatósági intézkedések érdekes eseményeket vonnak maguk után. Néhány nappal ezelőtt egy fiatal pesti tanítónő, aki rájött arra, hogy a kultuszminiszterium egyik tisztviselője súlyos visszaélést akar ügyében elkövetni, bátorságot kapott és panaszt tett felettes hatóságának.

A tanítónő elmondotta, hogy nemrégiben benyújtotta pályázatát a közoktatásügyi miniszteriumba, ahol tanítónői állásért folyamodott. Legnagyobb meglepetésére s amivel később levelet kapott egy elemi iskolai igazgatótól, aki a kultuszminiszteriumba van beosztva s aki azt írta neki, hogy fontos ügyben keresse fel. A miniszteriumban nagy meglepetésére közölte vele az igazgató, hogy diplomája hamis és így kinevezése veszélyben forog, ötezer pengő ellenében azonban hajlandó a ha-

mis bizonyítványt kicserélni s e esetben kinevezése akadálytalanul meg fog történni.

Az igazgató meg is mutatta a tanítónői oklevelet, amelyen tényleg kaparások voltak. A tanítónő — mint most eladta — rendkívül csodálkozott ezen a kaparáson, mert legjobb tudomása szerint az ő oklevele nem volt hamis.

Az igazgató felhívására meglepetésében ígéretet tett, hogy igyekezni fog a pénz előteremtésén. Utóbb azonban ráeszmélt arra, hogy így maga is elismeri bizonyítványa hamisságát s alkalmat ad a korrupciónak, ezért hosszas megfontolás után bizalmas uton megtette följelentését a királyi ügyészségnek.

A tanítónő följelentésére a királyi ügyészség bizalmas és sürgős nyomozást rendelt el. Csakhamar megállapították, hogy a tanítónő valóban beadta a miniszteriumba kérvényét, amelyhez mellékelte oklevelét is. A

kérvény a megállapítások szerint a kultuszminiszteriumban átment a szabályszerű retortákon és

az aktákon már rajta is volt a megjegyzés, hogy a kérvényt kedvezően intézzék el s ezzel a kinevezési okmány kiadása esedékessé is vált.

Ezek után történt, hogy ma délután tíz órakor az adott találkozóan a tanítónő megjelent a kultuszminiszteriumban, hogy mint megbeszéltek, az igazgató bemutassa neki a kérvény elintézését és átvegye a kikötött ötezei pengőt.

A büncselekmény komoly gyanuja alapján ekkor azonban az ügyészség megbízottai már figyelték a tanítónő és az igazgató találkozását. És abban a pillanatban,

amikor a tanítónő a pénzt átadta, a várakozó rendőrtisztviselők előléptek, megmozdították a tettenért igazgatót, elvették a nála levő bizonyítékokat, a pénzt és azonnal bekisérték a királyi ügyészségre.

Mivel tettenérték, a királyi ügyészség intézkedésére azonnal le is tartóztatták és megkezdtek úgy a tettenért igazgatót, mint a panaszos és a tanuk kihallgatását.

Az esetről nyomban jelentést tettek illetékes helyen, ahol ebben az ügyben a legszigorúbb eljárás lefolytatását rendelték el.

Mint értesülünk, az ügy szereplője Ottó Károly kultuszminiszteriumi szolgálatra beosztott elemi iskolai igazgató, aki Kispesten lakik. Ottó Károly felesége, aki férje letartóztatásáról még semmit sem tudott, ma délben aggodva jelent meg a főkapitányságon, ahol kétségbeesetten adta elő, hogy férje tegnap este óta nem volt otthon és nem tudja hová tűnhet.

HINDENBURG TÁVIRATA A KORMÁNYZÓHOZ.

Budapest, július 25. A kormányzó a koblenzi szerencsétlenség alkalmából Hindenburg birodalmi elnökhöz meleghangú táviratot intézett, melyre a birodalmi elnök a következő távirattal válaszolt:

Öfelméltósága Horthy Miklós úr Magyarország kormányzója

Budapest.

A koblenzi fájdalmas szerencsétlenség alkalmával kifejezett meleg részvételért öfelméltóságának, igazi köszönetemet fejezem ki.

Hindenburg birodalmi elnök

—000—

BUKARESTBEN MEGALLAPÍTOTTÁK A KÖZÖS JEGYZÉK SZÖVEGÉT.

Bukarest, július 23. Ma délelőtt 11 órakor folytatták a román-magyar jugoszláv mezőgazdasági szakértőket az ipari és kereskedelemügyi miniszteriumban. A ma délelőtti tanácskozáson sikerült megállapítani a népszövetségnek átnyújtandó közös jegyzék szövegét.

Meteorban: szombaton: „Mámor”. Egy párisi hamupipőke meséje felnőttek számára tíz felvonásban. — Vivian Gibson, Betty Balfour és Jack Trevor főszereplésével. Megelőzik: „Halottkém” és „Üresház” bohózatok. Előadások: 7 és 9 órakor.

Megnéztük a vitorlázó repülést

— Apukám, — hízeltet kis fiam macska módjára. — vasárnap van, menjünk Budaörsre!

— Minek? — kérdeztem, mint-ha nem tudtam volna, miről van szó.

— Nézzük meg a vitorlázó repülőket!

Ugy tettem, mintha töprengnék, pedig akkor már elhatároztam ezt a szórakoztató s főleg tanulmányos kirándulást. Engem is érdekelt ez az eddig még meglehetősen ismeretlen, izgató, új sport.

— Na jó! — egyeztem bele. Nem sokat gondolkodtunk és készülődtünk, felültünk a villamosra és vérmes reményekkel eltelve robogtunk utunk célja felé.

Rekkenő melegen tűzött le ránk a forró júliusi nap, amikor kiszálltunk a budaörsi állomáson. Hat hét óta szomjazta már a természet az üdítő esőt, így hát némi örömmel üdvözöltük a hegyek ormán gyülekező fehéres-szürke felhőket.

— Gyerekek, — szóltam, — ha szerencsénk van, feltámad a szél és elborítja felhőkkel az eget, hogy a forróság ki ne száritsa csontjainkból a velőt. Ha feltámad a szél, lesz repülés, de ha szélesend támad, mint most, eredménytelenül mehetünk haza!

Szopora lépésekkel róttuk az országutat, hogy áthaladjunk a végtelenül hosszú falun. Lábnak valóságos porfelhőt vert fel, nem is szólva arról a rengeteg szöcskéről, melyek lépteinkkel felriasztva, egész rajokban körülöttünk röpködtek.

Beértünk a faluba.

Fejünk felett tornyosultak a felhők. Nehány perc múlva szép csendesen megeredtek az ég csatornái. Igaz, hogy csak cseppekben hullott ránk az áldás, de ez épp elég volt ahhoz, hogy mindannyiunkat megijesszen.

— Apuka megázunk, — figyelmeztetett Pubika, akin a radárgocskáján kívül csak egy vékony kis trikó képviselte a felső ruhát.

— Igazad van! Jó lenne fedél alá jutni! — véltem én is s azzal körülnéztünk egy kies kis koresma után.

Koresmában nem volt hiány. Választhatunk. Betérve az egyikbe, melynek kielégítően bizalmas volt a külseje, jól megtízraiztunk miközben folyton az eget vizsgáltuk. Az ijeszítő felhők elvonultak a fejünk felől, a nap forró sugarai pedig újból égetni kezdtek a még le sem hűlt izzó portengert.

— Eredj csak Hanzsi fiam, nézd meg, milyen az idő! — nógattam a nagyobbik gyereket.

— A felhők elvonultak és erősen süt a nap! jelentette egy perccel később.

— Akkor mehetünk tovább! Elindultunk. Alig mentünk egy ötszáz lépést, fölöttünk újból beborult az ég. A szél is feltámadt, a forróság alább hagyott. Feljelenkülve, szaporán szedegettük a lábunkat, hogy a késést behozzuk.

A két gyerek közben egyre kintzett kérdéseivel. Istenem, Miért is kell egy apának mindentudónak lennie, hogy a legkülönfélébb és lelehetetlenebb kérdésre is kielégítő és érthető választ adhasson a kíváncsi gyerekeknek?! Még szerencse, hogy az eső lassan, de biztosan újra csepegni kezdett. Ez aztán végetvetett a kérdések özönének.

— Fussunk gyerekek! — adtam ki a jelszót. — El kell érniük a Lang-koresmát, még mielőtt a nagy eső elér, mert különben bőrig ázunk!... Most már vissza

nem mehetünk!...

Futólépésben indultunk a másodikszámu kies koresma felé, féltve a megázáshoz nem szokott, kényes bőrünket. Pihegve értünk ideiglenes célunkhoz. Mihelyt fedél alá értünk, azonnal megszünt a bizonytalanság kényelmetlen érzése és mi fölényesen néztük a sötétlő eget.

— Most már eshet, ahogy csak tud! — hengeztünk, de mintha a természet csak pajzán játékba kezdett volna velünk, alig néhány perces csepegtés után megszünt az eső. A fekete felhők oszladozni kezdtek, elvonultak dél felé. A nap újra reánk boesátotta izzó sugarait.

— Na gyerekek, most aztán igazán indulnunk kell! Eddig csak pihentünk. Nem azért jöttünk ide, hogy a buaörsi koresmai viszonyokat tanulmányozzuk, hanem hogy a vitorlázó repülésben gyönyörködünk!... Az ut rosszabbik része ezután következik. Ezen a merdek, köves hegyoldalon kell felmászunk, hogy a repülőterre érjünk. Induljunk!...

A sziklás, kopár ut alaposan próbára tette lábunkat és cipőnkét. Hiába, nem szokta a szigány a szántást, mi meg a hegymászást. Rövidesen fújtató módjára kezdett dolgozni a tüdőnk s szüntelenül törölgöttük verejtékes homlokunkat. Seholy egy hül árnyat adó fa. De se baj, majd kárpótol minket az a gyönyörű látvány a hegy tetején, amikor sorban szállnak fel előttünk a repülő s bemutatják nyaktörő tudományukat.

Hogy addig se unatkozzunk, alkalmunk volt utközben megbámulni a hegyek ormai között ide-od ahullámzó felhőtömegeket és a köztük felvillanó villámok háborzongató cikkázását. Egyszerre csak nagyot dörögött az ég és egy pillanat alatt elfedte előlünk a napot egy haragos viharfelhő.

Megálltunk, összenéztünk.

— Na gyerekek, mi lesz most!... Jön a zivatar!... Jó lenne visszamenni a Lang-koresmába, mielőtt még a vihar teljes erejével ki nem tör!...

— Csak nem ijedünk meg egy kis esőtől! — hengegett Pubika.

— Hát am azt illeti, én sem ijedek meg egy ár csepp víztől, de mi tagadás, mégis némi aggodalommal szemléltem a fejünk felett azt a haragos feketeséget, melyet minduntalan végighasított egy-egy hatalmas villám.

— Azt tartom, jobb lenne vissza fordulni!... Errefelé nincs egy tenyérnyi fedett hely, ahová a zivatar elől behúzódhatnánk!...

Mintha az ég maga is nekem adott volna igazat, irtózatos csattanással végigszántotta az eget egy hatalmas villám és fülsiketítő dörgés közepette lassu cseppekben harmadszor is megeredt az eső. A két gyerek most már nem alkudozott tovább, hanem gyors léptekkel indult vissza az uton.

Még talán ötven lépést sem tehetünk, teljes mértékben megnyíltak az ég eddig elzárt zsilipjei. Bőséges sugarakban zudult nyakunkba a másoktól annyira hön óhajtott jótékony zápor. Lóhalálban rohantunk vissza a Lang-koresma felé. Ez volt a legközelebbi ház, melyben menedéket találhattunk. A vihar ostorként csapkodta arcunkba, hátunkra az esőt. Mit szépítség a dolgot, megáztunk. Nem is kicsit, hanem nagyon. Bőrig...

Lang hácsi nagy örömmel fogadott a viszontlátáskor. Letelepített a konyhában a tűzhely mellé, hogy facsarai való ruhánkat megszáritsuk. Hamarosan forró levest kínált, hogy meg ne fázzunk. Alig ültünk a jó meleg tűzhely

mellett néhány percig, megállt az eső. Harmadszor is kisütött a nap. Most már biztos fedezékből néztük a zivatar elvonulását és az ablakon keresztül gyönyörködtünk az elemek folyton távolodó vad tombolásában.

Legalább két és fél óra hosszat vártunk, míg annyira megszáradtunk, hogy ruháinkat újból felvehettük. A nap már régen tul volt deledőn és alaposan megéheztünk. Már csak egy váguynk volt: haza menni! Mégis csak jobb otthon,

ahol jó, fris sebéd vár ránk, és kíváncsisággal fogadott.

Anyuka otthon kitoró örömmel — Na, mit láttatok?

Pubika nagy hőbeszédűséggel elmesélte élményeinket és nem győzte dicsérni a szép kirándulást.

— Hát ez mind szép — szolt végül anyuka, — de milyen volt a vitorlázó repülés?

— Ja, a repülés? — feleltem re-

zignáltan. — Azt nem is láttuk!...

— Vitor, —

Nagy siker mellett folyik a DEAC tenniszversenye

Ma, szombaton már Kehrling Béla, Bánó Lehel, Gabrovitz és Latesz Csilla is játszik. Délelőtt, délután folyik a küzdelem. — A döntő vasárnap lesz.

A DEAC országos tenniszversenye a legnagyobb siker mellett folyik a DEAC tennispályán. Ma pénteken délelőtt és délután teljes erővel folyt a játék és a nagyszámú közönség, amely a jó időben szívesen kereste fel a versenyt, — szép küzdelmeknek volt tanuja. A női versenyzők közül Sterné (Berettyóújfalui), Ferencsikné, Markóné és Sass Márta váltak ki. A szolnoki Kockáné most formán alul játszik. Sterné és Ferencsikné biztosan győzött és bebizonyították nagy tudásukat.

Igen szép és izgalmas volt a Markóné—Sass Márta játszma. — ass Márta szebben, Markóné eredményesebben játszik. Sass Mártát több bírói tévedés sújtotta.

A férfiak közül Leitner Barna, Bánó György, Romek Pethő szép játéka érdemel teljes dicsőretet és elismerést.

A pénteki nap eredményei különben a következők:

Férfi egyes II. osztályú: Bánó György MAC, Farkas Andor DEAC 6:3; Kovács László DEAC, Moskovits DTE 6:2; Riedt István (Kecskemét), Gábor László DTE 6:1, 6:2; Romek Béla (Szolnok) Thury László Debreceni Katonatiszti TK 6:1, 6:2; Novobaczky (Szentes), Goldblatt DTE 6:0, 6:0; Balla László DKTK, Sinoss Miklós DMTK 6:3, 14:12; dr. Varga DEAC, Kádár 5:7, 6:4, 6:3; dr. Juhász Árpád DEAC, Fülöp DTE 17:15, 6:4; dr. Csont László (Gyula), Moskovits DTE 6:0, 6:1; Pethő (Kaposvár), Görgey József DEAC 6:0, 6:1; Göller DEAC, dr. Miklós Andor DEAC 7:5, 6:4; dr. Pethő, dr. Csont 7:5, 6:0.

MI LEGYEN A WEECK-END PODGYÁSZBAN?

A weekend podgyászt nem olyan könnyű összeállítani, ahogy ezt sokan képzelik. Aki a hét végén ki akar menni a szabadba, hogy ott 32 órát tölthessen el egyfolytában, annak a podgyása semmiesetre sem lehet nagy. A podgyász tartalma természetesen aszrint változik, hogy a kirándulás célja milyen. Ha valaki hegyes vidékre rándul ki, annak a podgyása nem lehet ugyanaz, mint aki a Balaton partjára, vagy esetleg a tenger mellé szalad le. Vannak mégis olyan általános szabályok, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni és ezek között legelső helyen áll az, hogy a hálóruha a lehetőség szerint a legegyszerűbb legyen. Hálóingnek a weekend-kirándulásokon semmi értelme nincsen, mert ezt sokkal jobban és praktikusabban helyettesíti az egyszerű pizsama, amelyben reggel a kertbe is lehet menni. Az ilyen kirándulásokra a leghelyesebb, ha jó erős trottőr cipőt visel az ember, amelyek a kavicsos és a poros uton való járás közben kellő

kép megvédik a városi aszfalthez szokott lábat.

Nem szabad elkövetni azt a nagy lövest, még a legragyonabb napsütéses időben sem, hogy az ember kizárólag csak könnyű ruhát visz magával. Egy kis kínai tweed ruha mindenkor egyszerű szolgálatokat tehet és helyes, hogyha a podgyász egy pullovert is tartalmaz. Ha világosszínű ruhát viszünk magunkkal, legyen gondunk arra, hogy ebből legalább kettő legyen, nehogy ezen a ruhán folt esik, az egy weekend tönkre legyen téve.

Írógép

és javítás, kellek, leírás kölcsönzés, legolcsóbban

HURAY

Telefon 17-93. Iparkamara épület.

SZÍNHÁZ

Alapi Nándor Országos Kamara Színháza.
HETI MŰSOR.

Szombat: Öltöztessük fel a mezteleneket. dráma (Pirandello).
Vasárnap délután: Válás után. — vígjáték.
Vasárnap este: Kisfaludi centenáriumi: Csalódások.
Jegyek 9-től fél 1-ig, délután 3—5-ig és este 7 órától válthatók.
—oOo—

AZ ORSZÁGOS KAMARASZÍNHÁZ BUCSUELÓADASAI.

Alapi Nándor staggione színtársulata vasárnap este fejezi be három hetes vendégszereplését. A hátralévő előadások mindegyike délutáni helyárrakkal kerül színre, hogy a közönség kitartó meleg pártfogásáért ezúton mondjhasson a színtársulat köszönetet.

A két utolsó este méltó befejezése lesz az idei meleg sikerekben gazdag szezonnak. Szombaton Pirandello: Öltöztessük fel a mezteleneket című drámája kerül bemutatásra. Ezt a darabot Budapestben is elsőnek Alapi Nándor társulata hozta színre nagy sikerrel. Ez már a második Pirandello darab, amelyet az Országos Kamaraszínház elismeréseméltó módon színre hoz.

Vasárnap a Kisfaludy centenáriumi alkalmából „Csalódások” van műsor. A fővárosi sajtó is felfigyelt Alapi Nándoréknak erre a teljesítményére és a debreceniek is bizonyára örömmel fogadják ennek a Kisfaludy vígjátékának a színrehozatalát.

Vasárnap délután a nagysikerű „Válás után” reprízje lesz. Mindhárom bucsuelőadásra a jegyeket a pénztár már ma egész nap árúsítja délelőtt 9 órától fél 1 óráig, délután 3—5-ig és este 7 órától.

Öltöztessük fel a mezteleneket. Nem véletlen az, hogy az Országos Kamaraszínház a legnagyobb sikereit Shaw, Gerald és Pirandelloval aratja. A Kamaraszínház az ő sajátos játékkészletük ezekben az értékes irodalmi művekben tud a legjobban értékesíteni. Tavalyi debreceni vendégjátékának kimagasló eseménye volt az Öltöztessük fel a mezteleneket, Pirandello dráma bemutatója, amely oly hatalmas sikert hozott, hogy Alapi vezényelő az általános kívánságuk engedve, ismét műsorára vette. Ma kerül színre. Vasárnap bucsuzik a Kamaraszínház. Búcsúelőadása egy nagy magyar klasszikus ünneplése. Kisfaludi centenáriumi tart és a nagy író Csalódások című vígjátékát adja elő. Helyárak 18 fillértől 2 pengőig.

A RÁDIÓ KITŰNŐ MADÁRLESZTŐ.

A türringiai Köllédában egy cseresznyetermélő különös ötlettel használta fel a rádiót. A madarak tudvalevően nagyon szeretik a cseresznyét s a termelő nem tudott másképpen védekezni a potyafogyasztók ellen, összegyűjtette az iskolás gyermekeket és lármát csengetett velük. De a gyerekek nem tudták sokáig teljesíteni a hivatásukat mert megkezdődött az iskolaiév. — Ekkor remek ötlete támadt a gyümölcstermelőnek, a legmagasabb cseresznyefára hangszórót szereltetett és rádióműsorról riasztotta el a madarakat. A siker váratlanul nagy volt. A madarak meg sem merték közelíteni a hangszórót s így a cseresznyefákát sem.

A SINGER VARRÓGÉPEK
azok A LEGJOBBAK!

Amerika leggazdagabb emberei

350.000 EMBERNEK TÖBB MINT 10.000 DOLLÁR ÉVI JÖVEDELME VAN. — AMERIKÁBAN SEM MINDEN ARANY, AMI FÉNYLIK.

Newyorkból írják: Európában az a hit uralkodik, hogy az amerikaiak általában usznak az aranyban és ezt a kellemes állapotot általánosítják az összes amerikaiakra. Az Északamerikai Egyesült Államok általános és erőteljes gazdasági fellendülése az utolsó esztendőben tagadhatatlan. A dollár-milliomosok száma 1914 óta megszorozódott és az átlagos évi jövedelem fejenként 1922-től 1928-ig 625 dollárról 724 dollárra emelkedett, 1924-ben csupán 75 ember rendelkezett több mint egymillió dollár évi jövedelemmel, 1927-ben azonban már 283 embert adóztattak meg egymilliónál több évi jövedelem után és ezek közül tizen 5 milliónál többet keresnek évenként. Az ugynevezett leggazdagabbak közé azok számítanak, akiknek évi jövedelme meghaladja a 10.000 dollárt. Az adóhivatalok 1927-re 350.000 ilyen egyént tüntetnek fel.

A tíz leggazdagabb ember jövedelme évenként 88.995.242 dollárra rug. Az 1924. évi adólisták élen a következő neveket találjuk az abban az esztendőben befizetett jövedelmi adót illetően:

John D. Rockefeller jr.	6.278.000
Henry Ford	2.609.000
Edsel Ford	2.158.000
Andrew W. Mellon	1.883.000
Payhe Whitney	1.677.000
Edward S. Harkness	1.532.000
R. B. Mellon	1.181.000
Anna B. Harkness	1.062.000
H. E. Dodge asozny	933.000
F. W. Vanderbilt	793.000
George F. Baker	192.000
Thomas F. Ryan	792.000
Edward J. Berwind	722.000
Vincent Astor	643.000

Félreértések kikerülése végett hangsúlyozzuk, hogy a befizetett jövedelmi adót és nem a jövedelmet tüntetik fel ezek a számok és az adótelek az Északamerikai Egyesült Államokban lényegesen kisebbek, mint az európai országokban.

A listában szereplők közül Edsel Ford az autókirály, Henry Ford fia, Andrew Mellon az Északamerikai Egyesült Államok pénzügyi államtitkára és R. B. Mellon fivére. Mindketten egy csomó bank és iparvállalat tulajdonosai. A Harkness-család a vasutókirályok közé tartozik. Berwind a szénfejedelm. Whitney, Baker és Ryan bankárok és egy csomó iparvállalatot kontrollálnak. Vanderbilt és Astor a régi milliomosok közé számíthatnak.

1925-ben az Egyesült Államok nemzeti jövedelme 81,8 milliárd dollár volt. Ebből 10 százalékot az ugynevezett leggazdagabbak keresnek, vagyis 2.700.000 családra 27 milliárd jut. A többi 90 százalék szám szerint 24.300.000 családra, összesen 54 milliárd dollár esik.

A 10 százalék a tulajdonképpeni kapitálistákból, a bankárokból, ház- és telektulajdonosokból, valamint a vezetőpozícióban lévő alkalmazottakból rekrutálódik. A 90 százalékot kis üzletemberek, alkalmazottak, munkások és mezőgazdák alkotják. 1925 óta az évi nemzeti jövedelem körülbőlül 90 milliárd dollárra emelkedett. Stuart Chase, a neves amerikai nemzetgazdász szerint a 90 százalékhöz tartozó „szegényebb” családok évi jövedelme 1925-ben még 2000 dollár alatt van. Tekintetbe kell venni, hogy egy öttagú normális család egzisztenciális minimuma egy amerikai középvárosban évi 1920 dollár. Chase szerint a bérek emelkedő tendenciát mutatnak és jobban növekednek, mint az életfenntartás költségei. Ugyancsak szerinte azonban az új életstandard még gyorsabban növeke-

dik. Jellemző az amerikai viszonyokra, hogy Chase az új életstandard alatt automobilt, telefon- és rádiókészülékek birtoklását érti a munkások számára is.

Igen jó sorban élnek a kvalifikált munkások.

Az ugynevezett középosztály keresetéről a következő érdekes táblázat számol be az évi (átlagos) jövedelem felosztásáról:

Bankhivatalnokok	2179
Állami tisztviselők	1585
Kereskedelmi alkalmazottak	1315
Papok	735
Falusi és középvárosi tanítók	870
Középváros polgármestere	3000
Középváros bíráló	2100

dollár.

Tehát az ugynevezett középosztály tagjai közül igen sokan rosszabb helyzetben vannak, mint a tanult munkások. Így például számos városban egy

A jövő héten dönt a vádianács Szabó Lajos szabadlábrahelyezése ügyében

Amint arról megemlékeztünk a vizsgálóbíró sikkasztás, csalás és más bűncselekmények miatt Szabó Lajos álhírlapíró ellen elrendelte a vizsgálatot és ezzel egyidejűleg a vizsgálati fogságot is.

Mint értesülünk Szabó Lajos védelmével dr. Daróczy Gusztáv ügyvédet bízza meg, aki a vizsgálati fogság elrendelése ellen felfolyamodást jelentett be.

Ilyenformán a kir. törvényszék vádianácsa a hét elején fog dönteni Szabó Lajos szabadlábrahelyezése kérdésében.

bankhivatalnok heti 31 dollárt keres, egy bádigos pedig 46 dollárt. A legmagasabb értelmiségi foglalkozásuk anyagi helyzetére vonatkozólag Stuart Chase az egyetemi tanárokat hozza fel példára. Ha valakinek szerencséje van, úgy 14 év múltán rendkívül tanár lesz évi 4000 dollár és további 11 év múltán rendes tanár évi 7000 dollár fizetéssel. A kaliforniai egyetem tanárainak harmadrésze a nyári szünet alatt különböző alkalmi munkákkal igyekszik jövedelmét növelni.

Rosszul megy a mezőgazdaságnak, a farmereknek is. A jelenlegi kormány különböző intézkedésekkel igyekszik a mezőgazdaság helyzetét javítani, azonban problematikus, hogy ez a törekvés sikerrel jár-e? A kisebb önálló kereskedők is nagy nehézségekkel küzdenek a hatalmas árnúházak konkurrenciája miatt. Egyik középvárosban megejtett anket szerint az ottani kereskedők harmadrésze naponta kevesebbet forgal hat dollárnál.

Látható tehát, hogy Amerikában sem minden arany, ami fénylik és itt is igen kemény és csak kevésbé eredményes küzdelmet kell folytatniok széles néprétegeknek a megélhetésért.

Magyar szemmel Salzburgtól Kölnig

Bolyongás a művészi izlés, naiv kedély és rendszeretét városaiban.

Salzburg, 1930. jul. 19.

Az egyének, fajok, városok és országok belső életének legjellegzetesebb vonásai ott tükröződnek történelmi életük külső megnyilvánulásában. Rövid pillantás a bájos fekvésű Salzburgra, rövid séta keskeny utcái, karsu tornyai között, értékesebb leckeóra, mint leírásainak napokig való tanulmányozása. Ha igaz az, hogy a kövek beszélni tudnak, akkor a régi német városok patinás háziorai és falai multjuknak minden ékes szavú szónoknál beszédesebb emlékek. A két hegy közé szorított Salzburg városra a Salzaeh két partján adott területen terjeszkedhetett. Ez az oka annak, hogy olaszosan keskeny utcáiban a több emeletes házak magasba nyúló ormai élénk ellentétet mutatnak a mi alföldi városaink széles uccasoraival. Ezek az emeletes házak nagyrészt a középkor öröksége, hű kivételével az akkori társadalmi élet két domináló osztályának: a hivatása magaslatán álló, szorgalmas, műértő, egyuttal művészi izlésű céhvilágnak és a gyakran sekélyes belsőt pompás külső keretekkel leplező életművészeknek, a nekünk már oly idegen lovagrendnek.

A körülbelül 200 méter magas Mönchbergen emelkedő vár, ez a sok száz évvel ezelőtt itt felejtett anakronizmus ma szomorúan siratja egykori várurainak örök elmulását, ezzel szemben az ezüstösen kigyózó folyó partjain emelkedő, elragadó ékszer-városka ma is derűs otthon nyújt a céh-ösök most is domináló, boldog utódainak. — Alig akad 200 évnél fiatalabb ház, de 3—400 éves annál több; mindenike élénk Epeldája a mai idegesen lüktető életben féjő sóhajúval emlegetett

nyugodt idegzetű, lassu menetű, széles ívű életidőknek, amikor a művészi kedély ráérő odaadással az apró csipkeszerű finomságu, ezer és ezer változatu pompában tobzódta ki önmagát. A kor izlése szerint a csucsv dominál úgy a templomok, mint a magánépületek konstruálásánál. Szembeötöl a jellegzetes 15—16. századi német renaissanceba átmenő, csipkésen csucosodó oromfal, az emeleteken kalitkaszzerű, klugró toronyerkélyek, a külső fal freskó és stukkó díszai, a középkori városfal kapumaradványai. Házak és uccák sejtelmes boltozásokkal áthidalva, összekötve, keskeny síkatorok bazársorokkal betöltve egészen velencei képet mutatnak, míg a Kapucinus hegyre vezető lépcsős feljáró, környező ház- és ucca-építkezésével kapri-i reminiscenciákat ébreszt. A város tágas főterét 11 órákor délelőtt az idegenek ezrei lepik el, hogy az érseki rezidencia torony Hockenspijének játékszerű szopránja visszaringassa lelküket a rég letűnt idők romantikus miliójébe. Az élénk uccákon bórnodragos, csupasz-térdű, széles, színesen himzett nadrágtartókkal hivalkodó, zöld vadászkalapos tiroli kosztümös parasztlak harmonikusan illeszkednek a magyar szemnek idegenszerűen, de kellemesen, derűsen ható városkeret középsébe. Mindehhez járul a nyári nap tavasziasan langyos levegője, tíz percenként esőre hajlamos, játszi időjárása, a hárs-erdő mézédés illata, a hegyekről kapott felejthetetlen panoráma, váltakozva a muzeumba és templomaiban nyert művészi benyomásokkal, túl elég impresszió ahhoz, hogy a magyar ember szívesen, a viszontlátásig bucsuzzék e kedves városból. (Folyt. köv.) Sidos Mária.

A NAP HIREI

A magyar név

Keletről, nyugatról tomboló vihar szántotta ezer esztendőn keresztül. Egyedül állott és vérrel írta történelmét. Minden talp-alattnyi rögre bőségesen jutott abból a kevés vérből, melyet egy maroknyi nép sohase sajnált, ha nagy célokért, nemes ideálokért kellett kiállania a küzdelem porondjára. Nemzetek és népek tüntek el az idő sodrában, országok pusztultak el a kényelemben és jólétben, míg a magyar egyre acélosodó testtel védte az erősebbet, a gyávábbat. Míg nyugaton hitvány érdekekért kaptak hajba, addig törökkel, tatárral szemben hullott a magyar vére, hogy nyugodt álma legyen a lézengő nemzetek gyermekeinek. Mindig olcsó volt ilyen szempontból a drága magyar vér s így lett rossz alósa a félvilág kicsi Magyarországnak. Aztán nagyot fordult a világ kezeke tiz évvel ezelőtt mi voltunk a világon a legárvább nép, kinek széles e világon se barátja, se ismerőse, se megértő jóakarója nem volt. Mintha csak szégyelték volna az adósok, hogy mennyi megfizethetetlen hálával tartoznak a magyar nemzettel szemben. Szégyelték azt, hogy ez ezredéven keresztül ez a maroknyi nép védte, óvta a hatalmasokat, kik a biztos védelem alatt hiztak, gyarapodtak. Szégyelték szörnyen az apró maroknyi nemzettel szemben maukat s ezért úgy határoztak, hogy ettől az állandó szégyentől egy csapásra megszabadulnak. Ha ország nincs, elpusztul a nemzet. Kiosztották csatlósáknak az ország legeszebb és leggazdagabb területét és hallgatlagosan meggyeztek abban, hogy a tenyérvényi területre sorult rokontalan, árva nép lassu haladással hadd pusztuljon. Dörzsölték a markukat és alattomos meglépedéssel számolták a halálra ítélt nemzet utolsó perceit. És akkor csodát tett a sokat emlegetett magyarok Istene. A világot mentő mentő ösök unokái a rettenetes csapástól új erőre kaptak s pár esztendő alatt a világ minden tája visszahanazott a magyar névtől. Művészetben, irodalomban, sportban minden nappal meg lett a maga eseménye, melyről nem győznek eleget írni, beszélni. A halálra ítélt magyar nemzet fiaj székér száma szerzik a habért és mindenütt ott vannak ahol az emberiség nagyot és szépet alkot. A magyar név diadalmas előretöréssel kilövi újra azt a dicsőséget, mit tiz évvel ezelőtt elcsúsztatott elrohadt tőle. Magyar név, magyar diadal járja a kerék világot és az ezredék multja lassan feltámad. Az Isten malma örök és a magyar termés a leaszchben ezen örök körök között. (Sz. R. I.)

— Az Országos Református Lelkészegyesület, lelkeszi konferenciája, országos közgyűlése, folyó évi szeptember hó 16—18 napjain lesz Balatonalmádi fürdőhelyen. Szeptember hó 18-án különvonattal az összes résztvevők átrándulnak Polgárdiba, ahol délelőtt az ORLE közgyűlése fog tartatni. Utána a polgárdi-i református egyház látja vendégül ebédre a résztvevőket, akik az esti vonattal visszatérnek Almádiba. Szeptember hó 19 napján, az előzőleg külön e célra is jelentkezők csoportja kirándul hajóval, végig a Balatonon Keszthelyre s vissza.

A vasárnapi autóverseny előkészületei

Értekezlet és társasvacsora az Angol Királynőben.

Vasárnap rendezi a Tiszántúli Automobil Klub országos autó és motorkerékpárversenyét, amelyet országos érdeklődés előz meg.

A verseny nagysikerűnek ígérkezik. Az autóverseny startja Debrecen lesz vasárnap reggel öt órakor az Angol Királynő előtt. Az útirány Debrecen, Nyírbátor, Mátészalka, Vásárosnamény, Kisvárd, Rakamaz. A túra-verseny itt befejeződik és a tiz kilométeres körrel lesz a sebességi verseny. Utána bevonulás Nyiregyházára ahol az eredmény kihirdetése és a díjkiosztás lesz.

A verseny előkészületeit serényen folynak, a TTAC agilis rendező gár-

dája mindent elkövet a teljes siker érdekében.

Ma, szombaton este hat órakor az Angol Királynőben sportbizottsági ülés

eddig az időig kell befutni a nevezéseknél, ekkor lesz a startszám kiosztás, a kategóriák beosztása és minden a versennyel összefüggő tudnivaló megbeszélése. Ekkor állítják össze az indulók pontos névsorát.

Ugyancsak ma, szombaton este nyolc órakor az Angol Királynő

éttermében, Debrecen autós és motoros társadalmának bevonásával ismerkedő társasvacsora lesz.

— Istentiszteleti rend a református templomokban, 1930. július hó 27-én.

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Révész Imre, délután öt órakor Kardos Lajos. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Siposs Imre, délelőtt 11 órakor Magyar Bertalan, délután öt órakor Nagy Károly. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután öt órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Tóth Sándor, délután három órakor Szabó Zoltán. Ispóty templomban délelőtt 10 órakor Madar Zoltán, délután öt órakor Szabó Gyula. — Homokkertben délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. — Csapókerthben délelőtt 10 órakor Halász András, délután három órakor dr. Kökényessy A. — Nyilastelepen délután három órakor Kalas Ferenc, Nyúlasi iskolában dr. Kökényessy A. Sámsoni úti iskolában délután négy órakor Halász András.

— Az evangélikus templomban, — (Mikló ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Végzi: Horeczky Béla.

XKugliverseny folytatása holnap és holnap után, Apafy ucca 111. sz.

— A hitvédelmi szakosztály aug hó elsején, pénteken ülést tart, az egyház tanácstermében, délután hat órakor. Előadó Kalas Ferenc vt. lelkész. — Mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség.

— Hol nem lesz villamosáram? Tisztelettel értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatalunkon eszkozlendő javítások miatt folyó hó 27-én, vasárnap reggel öt óráig, délután 17 (5) óráig az áramszolgáltatás szünetelni fog a következő uccákon: Szepességi, Simonffy, József kir. herceg, Hatvan ucca vége, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes, Garai, Csokonai, Zugó, Borz u., Mester u. páros oldala. Vill. vállalat.

— Ismét lopkodják a tyúkokat. — Kósa Bálint, Rugonfalvi ucca 5. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrség ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka a kerítésen keresztül bemászott az udvarára és onnan a tyúkketrecből hat darab tyúkot elloptott. A nyomozás megindult.

X Kétpengős havi részletre veheti bárki a Gónius zks lexikonát, pótolja egy kötetben a régi nagy, elavult lexikonokat. Mindenkinek jó ha kéznél van. Azonnal rendelje a 612-ös telefonon, Antalffy József könyvkereskedő cégtől, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— Ellopták a korema udvaráról a kerékpárját. Horváth András debreceni lakos feljelentést tett a rendőrség ismeretlen tettes ellen, aki a sámsoni úton levő Vajda-féle korema udvaráról ellopta „Opel” gyártmányú, 160 pengő értékű kerékpárját. A lopás ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Molnár Zoltán, hadházi lelkész megválasztását támogató egyháztagok választási irodája, Piac ucca 7. szám alatt van. Telefon: 4-70.

X Javító és magánvizsgára előkészítő s mindennemű tanítást vállal, eredeti módszer mellett, biztos sikerrel, tanárjelölt. Cím: Szoboszlai Papp István ucca 18. szám. Homokkert. — Ugyanott olcsó házhelyek eladó.

— Kirándulás a pallagi erdőbe. — A KIE folyó hó 27-én, holnap, vasárnap egésznapos kirándulást rendez, jó idő esetén a pallagi erdőbe. (A Nagyerdőnek a Pallag felé eső részén). Indulás vasárnap reggel nyolc órakor a Bika szállótól, visszaérkezés este kilenc órakor. A villamos menetdíj oda és vissza 88 fillér. Jelentkezni kell ma délig 12 óráig. Később jelentkezőket nem áll módunkban elfogadni. Fenntartjuk magunknak a jogot, hogy ha kellő számú jelentkező nem lesz, a kirándulást elhalasztjuk.

— A debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület felkéri a kerékpáros csoport tagjait, hogy ma este az egyesület helyiségében, Kandia ucca 15. szám alatt, nagyon fontos ügyben, okvetlenül jelenjenek meg.

— A KIE kirándulásairól és egyéb alkalmairól készült fényképfelvételek kaphatók az egyesület otthonában, Kandia ucca 15. szám alatt.

— A magánlistviselők szokásos összejövetelüket folyó hó 26-án, — szombaton este kilenc órai kezdettel tartják. Vigalmibizottság.

— Elvesztett az aranylánt. Ladányi Imre bejelentette a rendőrségnek, — hogy a Bádógos uccán elvesztette a nyakkendőjét, amelybe egy arany lant volt betűzve. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Családi háborúság a Csapó uccán. Nagy botrányt csapott tegnap délelőtt a Csapó uccán B. I. napszamos, aki az utóbbi időben nagyon rossz viszonyban volt a feleségével, úgyhogy az asszony el is hagyta. Az elhagyott férj állandóan üldözte az asszonyt és ahol csak lehetett, kellemetlenkedett neki. Kérlette is az asszonyt hogy térjen vissza hozzá, de az asszony hallani sem akart a visszatérésről, ami még jobban elkésértette az elhagyott férjet, aki bosszúra határozta el magát. Tegnap délelőtt a Csapó uccán B. I. meglátta a feleségét, hírtelen előntötte a düh, nekiugrott és a szerencsétlen asszonyt öszsze-vissza verte. A járó-kelők szabaddították ki a megvert asszonyt a dühögő férj kezéből, aki ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Eszperantisták figyelme! Hétfőn este az egyesület helyiségében, (Széchenyi ucca 13. szám), társalgó összejövetel. Soros előadó: Berky Géza főtitkár. Kezdődik este félhat órakor.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti július hó 25-én:

Az időváltás az éjszaka folyamán végbement. A hideg légtömegek első frontja még az esti órákban ért el bennünket, csapadék azonban csak a hajnalban zivatar kíséretében behatott tömegek nyomában esett.

A csapadék mennyisége azonban ez alkalommal sem volt nagy, a 12 mm-t sem érte el egészen, ami semmi esetre sem elégséges ahhoz, hogy az immár másfél hónapja tartó száraz időszak esőhiányát pótolja. A hideg levegő behatolását erős hősüllyedés kísérte, ma a hőmérséklet nívója 10 C fokkal a csenyábbra emelkedett mint tegnap. A legmagasabb hőmérséklet ugyanis alig haladta meg a 25 C fokot.

A ciklonáris képződmény elvonulásaival most a behatolt hideg légtömegek felépített anticiklon hatása alá kerülünk, minek következtében a csapadék a délelőtti folyamán megszűnt, majd később a felhőzet is ritkult s az esteli órákban már derült ég mellett indult meg az erőteljes lehűlés.

PROGNÓZIS: Erős éjjeli lehűlés után holnap száraz és fokozatosan felmelegedő idő várható.

—o—

BETEGSÉGE MIATT FELAKASZTOTTA MAGÁT EGY ÖREG EMBER, DE LEVÁGTÁK A KÖTÉLRŐL.

A Timár ucca 19. szám alatt lakó Tóth József napszamos. Az idős ember sokat betegeskedett az utóbbi időben, féloldali szélhűdés érte, emellett anyagi gondjai voltak, úgyhogy csak nagyon keservesen tudott megélni. Tóth József nagyon elkésértett nehez helyzeté miatt és egyre jobban megbárározott az öngyilkosság gondolatával.

Az öreg ember addig-addig foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, míg végre elszánta magát a vézetes tetterre. Kerített egy darab ruhaszárító kötelet és azzal bement a faskamarába, — ahol felakasztotta magát. Az elkésértett öreg ember azonban nem tudta szándékát végrehajtani, — mert benyitott a faskamarába egy fiatalember, aki levágta a kötélről Tóth Józsefet, aki már eszméletlenül esüngött a kötelen. — Hamarosan értesítették a mentőket, akik magához térítették az eszméletlen öreg embert, majd ápolás végett a lakásán hagyták.

—o—

— Halálraégett kisgyermek. Békéscsabáról jelentik: Ottlank Tivadar eleki hívatlank, négy éves Anna nevű kisleánya borzalmas szerencsétlenség áldozata lett. A kisleányt a nyitott tűzhely mellé egy számlóval állított és felakarta éleszteni a tüzet. Ruhája tüzet fogott és teljesen összeégett s egy órai kínlás után kisenvedett. A szülők ellen gondatlanság miatt az eljárást megindították.

— Biztosítási család rabolt hullákkal. Amerikai biztosító vállalatok nyomozást indítottak a Newyork közelében fekvő Staten Islandon működő bünszövetkezet ellen, amelynek a tagjai holttesteket raboltak, hogy azok felhasználásával biztosítási összegeket vehessenek fel. Az eddigi megállapítások szerint legalább ötven elrabolt hullát használtak ilv módon biztosítási családokra. A hullákra hamis halottkémiai bizonyítványt, anyakönyvi és temetési okmányokat szerettek, amelyeket a biztosítottak nevére állítottak ki s ezek alapján többmillió dollárnyi összeget vettek fel.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzés: Batári János—Sinkovics Ilona.

Születések: Kurucz Pál tizedes, fiú József. — Szalai András rendőrfelügyelőhelyettes. — Vaszil Béla Máv. asztalos, fiú Béla. — Dihen Béla tégelvető, leány Juliánna. — Székelyhídi Sándor gazdáikodó, leány Julia. Vass István szabósegéd, leány Ilona. Molnár Ferenc földmives, fiú Ferenc. Gombos István kefékötősegéd, fiú György. — Kurencs Sándor lakatossegéd, fiú Ferenc. — Ujfalusi Sándor asztalossegéd, fiú Gyula. — Kocsi Bálint földmives, fiú Lajos. — Ecsedi Kálmán ácssegéd, 1 Mar.git.

—OO—

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, jóbarátok, barátok ismerősök, aki felejtethetetlen jó anyánk temetésén megjelenésükkel s vigasztaló szavaikkal, mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Hartmann család.

Szántalpon elolták a templomot. Londonból jelentik: A kanadai Notikewin templomát eredeti helyéről több száz yardnyi távolságra szántalpakon tolták el, hogy helyet adjanak egy épülő vasútvonalnak. — A templom építését alig néhány hónappal az eltolási művelet előtt fejezték be.

Történelem előtti óriási szörnyeteg találtak. Londonból jelentik: W. Migeod tanár, a British Museum afrikai expedíciójának vezetője, Tanganyikában végzett ásatások folyamán, egy történelem előtti óriási szörnyeteg csontvázát talált meg, amelynek a hosszúsága a fejétől a farkáig meghaladta a hetven lábát, alakja valószínűleg a zsiráféra emlékeztetett, a bőre a gyík bőréhez hasonlított, vállalai hús láb magasságban lehettek a föld felett, farka pedig huszonöt láb magas volt, egyetlen fogának a hosszúsága hat, kerülete 5 és háromnegyed hüvelyk. Tudományos körök azt hiszik, hogy a szörnyeteg a dinoszauruszok csoportjába tartozhatott.

X Burkalap, strand-kalap, strand-szalene, fürdőruha, fürdőcipő és év legelősebb Antalffy sportházában. — Varga uccsa 1. szám. Telefon: 612

Nagy tűzvész Bonyhádon. — Bonyhádról jelentik: A bonyhádiakat esütőkoron éjszaka tűzriadalom verte fel a házaikból. Éjjel után tíz perccel messzeszhangzó vész-szíróna bűgása riasztotta fel a község lakosságát. — Bonyhád legnagyobb terének, a Vörösmarty-tér emeletes házainak egyikéről hatalmas lángoszlopok szállnak fel. Feldmann és Szauer nagykereskedő cég hatalmas emeletes rektárából csaptak fel a tűzlángok. Éppen arra haladt járőrrel vitéz Várkonyi József tűzoltó szakasparancsnok, ki azonnal intézkedett. A posztos rendőrökkel a tűzoltók beverték a lángban álló épület földszinti ablakait és a zárt kaput betörték. Az udvaron nyugodtan alvó munkásokat felébresztették és ezekkel együtt nekiláttak a raktár előtt álló vagonnyi száraz léc és nagymennyiségű láda elhorolásához. A ládák tömve voltak gyúlékony anyaggal: fagyapottal, ezenkívül két vagon tojás, ötven mázsa dió, ötven mázsa méz, több vagon deszka, tette izgalmasan kritikussá a helyzetet. A tele raktár olyan nagy tüzzel égett, hogy annak a megmentésére gondolni sem lehetett s a tűzoltóság csak minden igyekezte abban összpontosult, hogy a szomszédos épületekbe, a szomszédos házakat megmentsék. Látták, ha a pusztító erőtűz itt meg nem állítja, lángborul a közelben levő olajraktár is és egész Bonyhád a tűz martalékává válik. A tüzet reggel hat órákor sikerült nagy fáradsággal eloltani.

Ipartestületi ügyek

ORSZÁGOS IPAROS DALOSVERSENY LESZ HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN
— SZEPTEMBERBEN RÓMÁBAN NEMZETKÖZI KÉZMŰVES
KONGRESSZUS TARTANAK.

Hódmezővásárhelyen augusztus hó 23-án kizárólag iparos dal egyesületek részére országos dalverseny lesz. A dalverseny igen nagyszabásúnak ígérkezik s azon az országnak csaknem valamennyi dalköre indul. A tény magában véve biztosítja a dalverseny magas színvonalát, mivel az iparos dal egyesületek közismert értékes kvalitást képviselnek országsszerte.

Szeptember 20—23-án Rómában országos kézműves kongresszus lesz, melyet az olasz kézművesek autonóm fascista szövetsége és a Francia Kézművészek Központi Szövetsége karöltve rendez abból a célból, hogy a kézmű

művéség helyzetével, illetve azokkal az általános problémákkal foglalkozzon. Ezenkívül tervbe lett véve egy nagy kézműves nemzetközi szervezete, a kézművesek ez internacionálját megszervezni. Ez a hatalmas szervezet a Népszövetség kebelében működő munkaügyi hivatallal állva állandó összeköttetésben igyekezne a marxista kívánságokkal szemben a kisiparosság érdekeit megvédelmezni. E nagy kongresszusra minden nemzet meghívást nyert s minden valószínűség szerint a magyar kézművesiparosság is több delegálttal képviselteti magát.

BESTIALIS ÖREGASSZONY, AKI UJSZÜLÖTT UNOKAJÁT, MEGFOJTOTTA.

Nagyváradról jelentik: Bázias mellett, Szokol községben egy új szülött holttestét találták meg. A nyomozás megállapította, hogy az újszülött édesanyja Milita Giuresici Belobreszka községbeli asszony, aki azonban szégyenét titkolni akarta és ezzel a gyermeket a vele viszonyt folytató Stanomir nevű férfi édesanyjához adta gondozásra. Az embertelen öregasszony a gyermeket gondozás helyett megfojtotta és holttestét a község határában rejtette el.

Innen azonban előkerült s így jutott a dolog a csendőrség tudomására. A bestiális öregasszonyt letartóztatták, de őrizetbe vették az anyát is, akit azzal gyanúsítanak, hogy a gyilkosságban szintén része volt.

Szenzációsan gazdag tartalommal, új rovatokkal, gazdag kedvezménytel jelent meg a „Társadalmi Figyelő”. Kiválik a teljes írógárda írásából Gencsy, Károli s Kiss István regényciklusainak a folytatása. Parvus: Filledt levegő, Terhes korok, Cegléd: Ilyen vagy város. Nehéz idők. Kiván: Irodalmi röntgen. Művész boncolás. Nemo közönsége, Új rejtekek, ahol kincsek vannak, Gencsy Rt. Nemzedékek műve, Kiss Istvánnak a lap magyarországi szerkesztőjének rovatja, a Debreceni Hírnök és Tiszántúli revü stb. Könyvtár mellékletek, változó rovatok. Egyes szám egy pengő. Kombinált előfizetésnél kedvezmény.

X A debreceni társulati fiú felsőkereskedelmi iskola, 1930. szeptember hó elsejétől modern nyelvzakos rendszer, vagy helyettes tanárt keres, állami rendszerű fizetéssel. Részletes felvilágosítást az igazgatóság ad. Párhuzamos határidő augusztus 15. napja.

A római katolikus templomban vasárnap, Szent Anna templom-védő szent ünnepe. Mise és gyónatás reggel hat órákor. Délelőtt nagymise fél-tíz órákor, prédikál Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai főpap. — Utolsó mise félegy órákor. — Délután fél-négy órákor szentmise és litánia.

A görög katolikus templomban rendes vasárnapi miserend. Reggel hét órákor reggeli istentisztelet. Nyolc órákor diák, kilenc órákor katonamise, tíz órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél-tizenkét órákor. — Délután vecsernye.

X Bélyeggyűjtemények vétele, eladása, fényképezési cikkek, fényképezési cikkek, Gevaert, Agfa Hauff Imperial lemezek másolások, aznap, szakszerű fototanács, tankönyves-árjegyzék ingyen, minden amatőrnek, Springer fotóüzletében.

Barátságban eltelt élet vége felé megesküdtek. Londonból jelentik: A wokingi templomban egy ifjú pár kötött házasságot, amelynek az életkora összevéve meghaladja a százhetvenhárom évet. A menyasszony, Grace Howlands nyolcvanöt, a vőlegény nyolcvanhét éves s eljegyzésüket hatvanöt éves barátság előzte meg.

X Hrabeczy plüssében is vezet. — Külön plüss-osztály.

A Homokkerti Ref. Olyasokör, augusztus hó harmadikán tartja családias összejövetellel kultúrdeputánját, délután négy órai kezdettel. — Pompás műsor keretében Ceglédy I. „Orangyal” és Kiván „Hadimillióknél lánykérőben” darabja egy irredenta egyfelvonásos, nagyszerű magán-számok lesznek. Beléptidő nincs. — Műsor ötven fillér. A kör tagjait és minden érdeklődőt elvár a

Rendezőség.

Poloskát

és svábot
gyökeresen irt
Zakaritási Vállalat,
Nap uccsa 3. szám.
Telefon 17-55.

Irtószer is kapható 5 P. 1 liter

Fülöp Miklós

vizv. szerelő mester

Csapó-u.

3.

Telefon 9-17

A meleg fürdő pótolja az orvost. gyorsan készült eredeti

Junkers

gőzfürdőkezelővel.

— A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem a tiszántúli iparért és kereskedelemért! Immár hat éves fennállása alatt nélkülözhetetlen sajtóorgánummá fejlődött a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, a Tiszántúli egyetlen közgazdasági hetilapja. Ez a szaklap első sorban a tiszántúli ipar és kereskedelem érdekeiért küzd, szemben még a fővárosi konkurenciával is. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem hasábjain a Tiszántúli legkiválóbb közgazda-

A legelősebb butort is felelősséggel adja a Faipar.

sági férfiaknak cikkei jelennek meg. Rendkívül tartalmas legújabb számának vezető-helyén nagybáka Sesztina Jenő, a kamara illusztris, népszerű elnöke szól újabb, egyhangú megválasztása alkalmából, a kamarai kerület érdekeltségéhez megköszönve a bizalmat úgy a maga, mint kiváló elnöktársai és a kamarai hivatal vezetője nevében, vázolja a nagyjelentőségű kamarai programot. — Sesztina Jenő elnök mélyenjáró cikke bizonyára a legnagyobb figyelmet és érdeklődést fogja kelteni. Dékány

A Faipar butorüzlete a Rákosi Jenő-utca 4. sz. alatt van. — volt Király-utca.

István, a tiszapolgári OMKE kerület elnöke, Szabolcsmegye törvényhatósági bizottságának tagja, bankigazgató, a kiskereskedők forgalmiadjának az eltörléséért száll sikra, igen érdekes cikkében. Meltatja a lap az egyhangú kamarai választás nagyjelentőségét. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem két cikkben élesen rávilágít azokra a visszaélésekre, amelyek a háziiparosok sütés és húskimérés kiterjesztése nyomán felbujtanak s amelyek mint e rendkívül sérelmes rendeletek visszavonása mellett szólnak. Részletesen ismerteti a lap a gabonajegyvendéket a termékek

Butort bizalommal a Faiparnál vásárolhat.

és lisztkereskedelem, valamint a lisztfeldolgozó iparok szempontjából. Általában a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem állandóan közli az iparosokat és kereskedőket érintő legújabb rendeleteket, a legfontosabb iparjogi döntvényeket, szakszerű magyarázatokkal és ezenkívül túlméreg is készsággal ad a lap olvasóinak felvilágosításokat. Most a nagy munka és keresetnélküliség idején, különösen behatóan foglalkozik a lap az összes tiszántúli közéletképzési, közszállítási ügyekkel. Kiemeli dr. Petri Pál államtitkár nagy súlyú nyilat-

Hálók, ebédlők, nriszobák, a legelősebbben a Faiparnál.

kozátát a helyi ipar indokolt támogatása mellett. Közli az összes tiszántúli versenytárgyalási, közszállítási hirdeményeket, a legújabb versenytárgyalási eredményeket, az összes munkaalkalmakat, kereseti lehetőségeket. A közszállításonál mindenütt a helyi ipar és kereskedelem érdeksüléseért harcol. Beszámol a tiszántúli elektrifikálási, utépítési, közgazdasági stb. eseményekről. A mai súlyos gazdasági viszonyok között különösen nagy szolgálatokat tesz ez a lap minden iparosnak, kereskedőnek vállalkozónak, üzletembernek. Ennek a lapnak állandó figyelemmel kísérése igazán a legnagyobb haszonnal jár mert útbaigazítást nyújt minden irányban s minden munkaalkalomról kereseti lehetőségekről tájékoztat. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecen „József kir. herceg uccsa 1. szám. Olvassák az egész Tiszántúli, hét vármegyében.

SPORTHIREK

NAGYSIKERŰ LESZ
A DTE ATLÉTIKAI VERSENYE.

A DTE vasárnapi atlétikai versenye iránt mindinkább fokozódik nemcsak az egyesületek, hanem az atlétika hívei nek is az érdeklődése. A nagyszámu és kiváló fővárosi versenyzők találkozása a keleti kerület legjobbjaival elsőrangú sporteseményé avatja a nagyszzerűen előkészített versenyt. Nemcsak a kiváló versenyzők találkozása, hanem a várható rekordok iránti fokozott érdeklődése miatt remélhetőleg nagyszámban keresi fe' Debrecen sport közönsége a DTE nagyverdei sporttelepét, amely a mostanihoz hasonló sporteseménynek talán a háboru óta sem volt színhelye. A szenior versenyzők között több országos rekorder és bajnok, az ifjúságiak között pedig a legjobb magyar atlétáknak egy része biztos résztvevője a versenynek. A fővárosi szenior versenyzők egy része valószínűen nem talál erős ellenfélre a kerület legjobbjai között sem, kivéve a súlydobást és diszkoszvetést, ahol egyenlő ellenfelek küzdelméből igen könnyen nagyszzerű kerületi rekordok szülehetnek. Az ifjúsági atlétáknak azonban annál inkább meg kell küzdeni a győzelemért és itt nem lehetetlen, hogy országos rekordok is születnek a nagy és erős küzdelmekből. Áll ez különösen a 400 méteres síkfutásra és az 1000 méteres síkfutásra, ahol a jelenleg legjobb magyar ifjúsági atléták találkoznak, de a távolugrásban is okoz meglepetést, ha nagy formában levő Somló FTC, aki az országos ifjúsági bajnokság alkalmával is nagyon ostromolta az országos rekordot és csak centiméterekkel maradt el attól, megjavítaná az országos távolugró rekordot. A levante versenyeken a budapesti Törökös Sport Egylet levantei

találkoznak a szolnoki, nyiregyházi, hajdunánási és debreceni levanteikkel, akiknek találkozása szintén szép versenyeket ígér és bizonyára nagy tömegben vonzza a versenyen nem induló debreceni levanteiket. A verseny vasárnap délután pontosan fél négy órakor kezdődik a DTE nagyverdei sporttelepén.

SZÉKGYÁR—VILLANYGYÁR 2:0 (1:0)

Bíró: Rothmann. Szép, fair mérkőzés keretében zajlott le a mérkőzés és ezzel a győzelemmel a Székgyár került a döntőbe a DTE csapatával. Rothmann bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

DEBRECEN VÁROS KOMBINÁLT
CSAPATA TÖRÖKSZENT-
MIKLÓSON.

Vasárnap kerül lejátszásra a Török-szentmiklós—Debrecen városok közötti mérkőzés, melyre Debrecen csapata következőképpen áll ki: Soltészky (DVSC), Borsi (DVSC), Pálincás (DVSC), Kalmár (DTE), Püinkösty (DEAC), Jacsó (DEAC), Szikszay (DMTE), Simon (EAC), Vincze III. (DTE), Borsos (DVSC), Varga (DAKSE), Tarták Juhász (DVSC). — Dresszen kívül mindennemű felszerelést hozzanak a játékosok magukkal. Indulás vasárnap déli gyorsal.

VASÁRNAP

Püspökladányban játszó DTE-DMTE kombinált a következő összeállításban játszik: Borsi (DMTE), Genesi (DTE), Kerezi (DMTE), Takács (DTE), Szele (DMTE), Tamássy (DTE), Kálmán (DMTE), Csuka (DMTE) Kiss (DMTE), Vincze III. (DTE), Nagy (DTE). —

FELHÍVÁS.

Fe'kérem a Csígekerti FC összes játékosait, hogy szombaton este 8 órakor Csígekert u. 11. szám alatt jelenjenek meg. Tárgy: a vasárnapi vidéki ut és csapatösszeállítás. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felkértem a játékosok, hogy dresszen kívül mindent hozzanak magukkal. Indulás ideje a vasárnapi ujságban lesz közzétéve.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza X. 19.70, 19.65, 19.88, 19.83, zár'at 19.85—19.86. III. 21.45, 21.64, 21.60, 21.58, 21.60, zár'at 21.60—21.61. V. 22.10.

Rozs X. 12.65, 12.94, 12.90, 12.80, 12.83, zár'at 12.81—12.82. III. 14.00, 14.13, 13.95, 14.20, zár'at 14.07—14.10.

Tengeri VII. 16.50, 16.90, zár'at 16.70—16.72, VIII. 15.95, 16.60, 16.48, 16.40, 16.44, zár'at 16.42—16.44. — Transito tengeri VIII. 13.95, 14.00, zár'at 13.90—14.00.

A Budapesti Árúfőzde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai (uj) 77 kg 20.05—20.20, 78 kg 20.20—20.35, 79 kg 20.35—20.55, 80 kg 20.45—20.60, felső tiszai (uj) 13.10—13.35, 78 kg 19.20—19.50, 79 kg 19.40—19.70, 80 kg 19.50—19.75, egyéb (uj) 19.00—19.10, 78 kg 19.15—19.25, 79 kg 19.35—19.45, 80 kg 19.40—19.50, tiszai (ó) 79 kg 20.15—20.35, 80 kg 20.25—20.45, felsőtiszai (ó) 79 kg 19.60—19.95, 80 kg 19.70—19.95, egyéb 79 kg 19.35—19.55, 80 kg 19.45—19.65.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: fehérbab 38—40, biborhere 45—46, Vikt. borsó 16—18, express borsó 14—16, lenmag nagy 38—39, szőszös búkköny 36—38, tókmag 36—38, mák 72—74, muhar 12—13.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY
JELENTÉSE.

Levágott: Nagy marha 80 darab, növendékmarha 12 darab, borju 188 darab, juh 25 darab, 15 és csikó 4 da-

rab, összesen 309 darab. Nyersbőrarak: Magyar marhabőr 0.95, tarka marhabőr 1.05, borjubőr 1.90. Husarak: I. rendű marhahus 1.80, II. rendű marhahus 1.40, I. rendű borjuhus (12 héten alul) 2.40, II. rendű borjuhus (12 héten alul) 2.00, I. rendű borjuhus (12 héten felül) 2.00, II. rendű borjuhus (12 héten felül) 1.60, juh-hus 1.40.

1108—1930.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A hortobágyi pusztán a Hortobágy nevű meder folyó évi gyékénytermése július hó 28-án, délelőtt 10 órakor a mátai biztos hivatalban nyilvános árverésen fog a legtöbbet ígérőnek eladatni.

A kikutort mederben a gyékény kitermelése teljesen száraz terepen végezhető.

HUASZONBÉRBEADÁSI
HIRDETMEY.

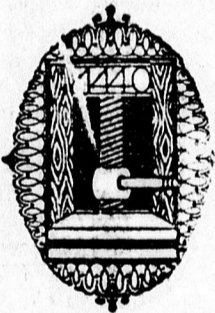
Vámospércs község tulajdonát képező és határában fekvő Villongó és Kőrises elnevezésű ingatlan hatszáz kat. hold július hó 29-én délelőtt 10 órakor megtartandó árverésen, hat évre bérbeadatik. Árverési feltételek a vármegyei tisztí főügyési hivatalban (Vármegyháza és a községi főjegyzőnél megteudhatók).

Vámospércs, 1930. évi július 14-én.
Hentes Sándor főjegyző.

Családi villa

művészi és elsőrangú kivitelben, emeletes, 7 szobával és mellékhelyiségekkel, családi körülmények miatt, önköltési áron, eladó.
Cím a hirdetésben

Tiszántuli

Könyv-
és Lapkiadó R.-1.

Photocinkografiai
műintézet.

Művészi fényképek és
műszaki rajzok után a leg-
kényesebb ízlésnek megfelelő
klisék
készítése.

Képes-
lapok és
illusztrált
folyóiratok

Meghívók,
műsorok
és fal-
ragaszok.

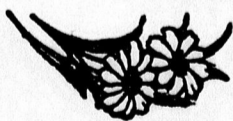
Könyvkötészet.

Művek.

Könyvek.

Debrecen

József kir. herceg-u. 1.

Telefon:

7-88

és

7-89

A „DEBRECZEN” POLITIKAI NAPILAP KIADOHIVATALA.

Készít könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, falragaszokat, meghívókat, színlapokat, levélpapírokat, borítékokat, számlákat, szórócédlákat, röplapokat stb.: olcsón és ízléses kivitelben.

EGÉSZ HETI RÁDIÓMŰSOR

Szombattól-szombatig

SZOMBAT, JULIUS 26.

BUDAPEST. 9.15: Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: C Piaci árak. — 4.00: Németh József előadása: „Történelmi érdekességek a Balkán multjából.” — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Moly Tamás novellája: „Játék a macskával.” — 5.30: Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 6.30: Gramofonhangverseny. — 7.45: Népszínműelőadás a Studióból. „Szökött katoná.” Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Az első felvonás után Löversenyeredménye. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — 10.00: Helyszíni közvetítés a Millenáris pályáról, a nemzetközi motorvezetéses kerékpárversenyéről. Konferál Molnár Géza. — Majd: Buza Károly cigányzenekarának hangversenye.

WIEN. 11.00: Wolfstahl zenekar. — 1.00: Száz év bécsi tánci gramofonon. — 9.00: Monstrehangverseny a salzburgi dómtérről a gasteini fürdőzenekar és a Mozarteum zenekarának előadásában.

KASSA. 12.30: Szalonzenekar. PRÁGA. 11.15: A Burián fivérek gramofonlemezei. — 7.35: Vidám dalok. — 11.20: Kávéházi zene. RÓMA. 5.30: Ének- és zenekari verseny 15. szám.

BERLIN. 4.30: Szórakoztató zene tíz számból. — 9.30-tól tánczene.

VASÁRNAP, JULIUS 27.

BUDAPEST. 9.00: Újsághírek. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László püspök. — 11.00: Egyházi ének a Jézus Szent Szíve templomból. Szentbeszédet mond Kovács Sándor kecskeméti plébános. — Utána időjárásjelentés. — Majd: Operettársulatok és kerengők. (Zenekari hangverseny.) — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.30: A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata. Bíró János: „A közlekedők tragédiájáról.” — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Időjárásjelentés. — 5.15: Cselényi József magyar nótákat énekel Rácz Béla cigányzenekarának kíséretével. — 6.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Közreműködik Kossármegít operanékesnő. — 7.50: Részletes sport- és löversenyeredmények. — 8.10: Vigjáték-előadás a Studióból. „Vége a szerelemnek.” Vigjáték 4 felvonásban. Irta Roberto Bracco. Fordította Radó Antal. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Pataki-jazz. BELGRÁD. 17.00: Felolvasás. — 17.30: Népdalok. — 19.30: A kacagó nő, egyfelvonásos. — 20.00: Rádiózenekar. — 21.00: A Komarovski házaspár dalestie. — 22.15: Seta Európán át.

BRESLAU. 19.15: Byrd délsarki kuttatásai. — 19.40: Citerajáték. — 20.00: Felolvasás Bayreuth érdekességeiről. — 20.30: Berlin. — 22.30—0.30: Tánczene Berlinből.

FRANKFURT. 15.00: Helyszíni közvetítés a Mulbronnból. — 16.30: Nyocé számból álló délutáni zene. — 19.30: Stuttgart. — 20.00: Stuttgart. — 21.15-től zárásig Stuttgart.

KASSA. 4.15: Szalonzene.

LIPCSE. 3.30: Könnyű kamarazene. — 4.00: Álomokról és csodákról szóló dalok. — 4.30: A Loh zenekar hangversenye.

MÜNCHEN. 4.00: A nürnbergi mandolin- és gitáregylet hangversenye. — 10.20: Rádiózenekar.

ZÜRICH. 4.00: Szállodai zene. — 5.15: Gramofon. — 8.00: Csellójáték. — 9.00: Olasz népdalok.

WIEN. 11.05: Wacek zenekar. — 1.00: Népszerű szimfonikus hangverseny gramofonon.

HÉTFŐ, JULIUS 28.

BUDAPEST. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.00: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek. Élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Kozma Béla novellája: „A nagy szerep.” Felolvasa a szerző. — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Péter Ernő előadása: „Az egészségtelen, nedves ház megjavítása.” Felolvasa Radó Árpád. — 5.30: Gramofonhangverseny. — 6.45: Versek. Előadja Simonffy Margit és Hollán Lili. 1. Petőfi: A magyarok istene; Állj meg feleségem. 2. Kaffka Margit: Pélike jár; Szép Ernő: Nem volt játékom. 3. Karinthy: Halott; Ady Endre: Köszönet az éretért. 4. Miklós Jenő: Nyárfazugás. Babits Mihály: Ádáz kutyán. 5. Andersen: Kép a sánccalról. (Próza.) 6. Allan Edgar Poe: A harangok. — 7.15: Tábori Kornél felolvasása: „Különös magyar karrier.” Bánó és Solymos. 7.45: Hangverseny. Közreműködik Zoltán Irén, a prégai német opera tagja (ének), Thomann István (zongora) és Szentgyörgyi László (hegedű). — 9.10: Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — Utána kb. 10.25: Időjárásjelentés. — Majd: Magyar Imre cigányzenekarának hangversenye.

BELGRÁD. 19.30: Népdalok. — 20.00: Rádiónégyes. — 21.00: Harmonika- és klarinétjáték. — 22.15: Kávéházi zene.

BRESLAU. 19.00: Jehudi Menuhin hegedűjátéka gramofonon; Lehmann Lotte Schumann-dalokat énekel (gramofonon). — 20.30: Szuka: „Mussiké” c. hangjátéka. — 21.30: Felolvasás. — 22.35: Rádióműszaki üzenetek.

FRANKFURT. 16.00: Bertrich fürdőzenekar. — 18.35: Felolvasás a valóságos szocializmusról. — 19.30: Mikrofoniport Naubeimból, a szív gyógyfürdőjéből. — 20.00: Rádiózenekar.

KASSA. 11.30: Gramofon. — 12.30: Szalonzenekar. — 8.30: Gramofon. — 10.45: Tót és magyar hírek.

MÜNCHEN. 4.00: Zongorajáték. — 5.25: Trió.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 8.00: Hegedű- és violakettős. — 10.45: Fűtemledal gramofonon. — 11.00: Óraültés.

WIEN. 11.00: Gramofon. — 12.00: Silving zenekar. — 3.20: Moravetz zenekar.

KEDD, JULIUS 29.

BUDAPEST. 3.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 11.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. — Közben 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A

hangverseny folytatása. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny további folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 3.30: Józsa Rozsó mesél a gyermekeknek. — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Szánthó Dénes sportnovellái: 1. A két tréner; 2. A Viktória veresége. Felolvasa a szerző. — 5.30: Az Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 6.45: Rádió amatőrpósta. — 7.20: Ügetőversenyeredmények. — 7.30: Operaelőadás a Studióból. „Tosca.” Melodráma 3 felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írták Illica L. és Giacosa G. Fordította Várady S. Zenéjét szerette Puccini. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Banda Marci cigányzenekarának hangversenye.

BELGRÁD. 19.00: A szerb királyi udvar kincseinek visszahozatala Bécsből 1918-ban, felolvasás. — 19.30: Népdalok guzlicakísérettel. — 20.00: Zágráb. — 22.15: Rádiónégyes.

BRESLAU. 19.00: Sziléziai humor gramofonon. — 20.10: Egy gépirónó beszél a foglalkozásáról. — 20.35: Népszerű hangverseny a breslauer Luna parkból.

FRANKFURT. 16.00: Stuttgart. — 18.35: Stuttgart. — 19.05: A felszabadult német borvidék jövője és gondolatai. — 19.30: Szórakoztató zene. — 20.00: Az ismeretlen Mozart, hangverseny zongorajátékkal. — 21.30: Reuter Ottó derűs előadása.

KASSA. 17.10: Könnyű zene gramofonon. — 19.30: Prága. — 21.00: Tánczene. — 22.00: Prága.

LIPCSE. 19.40: Katonazene. — 21.00: Kesser Hermann író felolvasása. — 21.30: Német szerelmi dalok és balladák. — Utána 24-ig tánczene.

WIEN. 11.00: Lederer zenekar. — 13.00: Francia operarészletek gramofonon. — 15.30: Winternitz zenekar. — 17.30: Gyermekjáték. — 18.00: Mikroszkopi portyázások előadásorozat. — 18.30: A házi legelőről. — 19.00: A vil'amos jubileuma. — 19.30: Hétfégi házak felépítése és berendezése. — 20.00: Időjelzés, időjárás, holnapi műsor. — 20.05: Stern Emil: „Régi Bécs” c. háromfelvonásos operettje, Lanner József zenemotívumaira.

SZERDA, JULIUS 30.

BUDAPEST. 9.15: Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Eugen Stepat orosz ba'álajka zenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek. Élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4.10: Mario Brelich-Dall'Asta felolvasása: „A háboru utáni olasz drámairodalom.” — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Mórész Pál felolvasása: 1. Ami elmúlt. 2. Az érmelléki híres szüreték. — 5.30: zombori Sipo Sanyi cigányzenekarának hangversenye. — 6.40: Horváth Attila előadása: „Sport balasetek.” — 7.10: Takács Jenő zongorahangversenye. — 7.55: Löversenyeredmények. — 8.00: Klasszikus operettészletek. Közreműködik Sebők Stefi operanékesnő és Laurisán Lajos operanékes, az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Gramofonhangverseny.

BELGRÁD. 19.30: Rádiónégyes. — 20.30: Bajcsics zongoraművész játéka. — 21.30: Operett-est. — 22.45: Harmonikázás.

BRESLAU. 18.15: A Figaro lakodalmá, mint politikai opera. — 19.00: Szólisták hangversenye. — 20.00: Pílantás az időbe. — 20.30: A sziléziai filharmónikusok operett-estje. — 22.35: A legutóbbi év filmtermése. — 23.00: Gramofonkabaré. — 0.30: Szinkopás zene.

FRANKFURT. 16.00: Délutáni zene. — 19.05-től 21.30-ig Stuttgart. — 21.30: Fontana író felolvasása.

KASSA. 17.10: Szalonzenekar. — 19.30: Prága. — 20.00: Cseh zene. — 20.25: Prága. — 21.00: Pozsony. — 22.00: Prága.

LIPCSE. 19.30: Tarka zenés óra. — 21.00: Rövid történetek. — 21.30: Három beszélgetés a szerelemkörül változásokról. — Utána szórakoztató zene a dresdener Olasz Faluból.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 31.

BUDAPEST. 9.15: Az Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. — 3.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — 5.10: Kun Sándor előadása. — 5.30: Másfélóra könnyű zene. — 7.00: Debreczeni Gyula humoros előadása. — 7.20: Katonai indulók. Előadja az 1. honvéd gyalogezred zenekara. — 9.00: A Budapesti Börzsi munkások Dalkarának hangversenye. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Hegedűs Gyula cigányzenekarának hangversenye.

KASSA. 12.30: Déli zene. — 5.10: Szólisták hangversenye.

LIPCSE. 7.30: Mandolinzene. — 8.00: Zumser Tanja zongoraelőadása. II. magyar induló. — 10.15: Hangjáték.

WIEN. 11.00: Himmer zenekar. — 1.00: Dalok gramofonon. — 3.20: Silving zenekar.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 1.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Az Országos Postás zenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Hilbert Károly állatmeséi. — 4.45: Időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.00: Laczer István felolvasása. — 5.15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. — 6.20: Boschán Hel'y, a berlini operaház művésznőjének hangversenye. — 6.50: Kiss Lajos cigányzenekarának hangversenye. — 8.00: Vigjáték-előadás a Studióból. „Vér Judit rózsája.” Regényes vigjáték három felvonásban. Irta Lampérth Géza. — Utána: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Pataki jazz.

LIPCSE. 7.40: Szórakoztató zene.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 8.00: Szicíliai és román népdalok. — 10.15: Gramofon tánczene. — 11.00: Óraültés.

WIEN. 11.00: Divatos dalok gramofonon. — 4.30: Hangverseny. — 8.05: Tausche Antal hangversenyének daljai. Bauer: Magyar induló.

APRÓHIRDETÉSEK

Allást kereső férfiak

Üzletben
jobb helyre megbízható
fiatalember hetesnek
elmenne, aki állást sze-
rez negyven pengővel
honorálom. Lakásom
Reáliskola u. 4. szám.
843

Allást kereső nők

Elsőrendű
angol és francia női-
ruhavarrónő házak-
hoz ajánlkozik, ott-
hon is jutányosan vál-
lal, Rothermere ucca
27. szám. 860

Házvezetőnő
idős házaspárhoz, eset-
leg magánoshoz (vidék
re is) ajánlkozik. Cím
a kiadóban. 827

Huszonhétéves
négy polgárit végzett
üzletkezelésben jártas
nő, elvállalna tejcsar-
nok, vagy kenyérlera-
kat vezetését. Cím a ki-
adóhivatalban. 813

Ebédhordást
vállalok, kisegíteni ház-
hoz megyek, Nap ucca
10. szám. B

Beöltendő állás férfiak részére

Házmasternek,
gyermektelen házaspár
bérházba, augusztus el-
sejére felvétetik, Ver-
bőczy ucca 14. 783

Fűszerstanuló
fizetéssel felvétetik
Glück, Magoss György-
tér 9. szám.
159-VII-27

Kezdő
ügyes fiatal segéd, —
azonnal felvétetik, —
Darvay és Bagi fűszer
kereskedésében. Irás-
beli ajánlattal szemé-
lvesen jelentkezni. 765

Autósok között
ismerős urakat, olaj, s
benzin eladására felve-
szünk. Ajánlatokat:
„Részvénytársaság” je-
ligére a kiadóba. 855

Fiatal fiút,
hetesnek azonnal fel-
vesznek, Weisz sültár-
Teleki ucca 18. 852

Fűszerüzletbe
tanuló felvétetik. Ko-
vács. Szent Anna 36
830

Kereskedősegéd
fiatal fűszerüzletbe fel-
vétetik: Márton Kál-
mán 28. 785

Beöltendő állás nők részére

Egy
ügyes tagarítónő az —
idegklinikára felvétetik
828

Ragasztókat
állandó munkára fel-
vesznek, Weintrub cipő-
gyár, Csapó ucca 58.
851

Bejárónők
keresek fiatal leányt
vagy háztartást nem ve-
zető asszonyt délelőtti
és délutánra ebédkoszt
nélkül. Jelentkezni 8—
10-ig lehet Dobozy u. 17
825

Gépirónő
goyrsírásban perfekt,
gyakorlattal azonnal
felvétetik, Hungaria —
Üzemfelszerelés, Hu-
nyadi u. 11. 848

Mindenes
cselédleányt keres kis
család azonnalra. Kölc-
sey u. 15. Hátul ke-
resztépteletben. 842

Középkorú
intelligens, kizárólag
magános házvezetőnői
keresek aug. 1-ére. —
Cím a kiadóban. 823

Elárulástó
jó megjelenésű, akinek
az Attila tér környékén
ismerettség van, ke-
nyérüzletbe felvétetik.
Maróthy harmincki-
lenc 706

Autó, motor, kerékpár

Személyautó
kiváló amerikai marka,
hat hengeres, jutányo-
san eladó. Cím a kiadó-
ban. 311

Oktatás

Kétéves
6-bor, 64 fillér, 5 liter
vételnél 60 fillér, gyön-
gyösi Otelló, vörös 80,
5 liter vételnél 76, ne-
mes kádár 100, 5 liter
vételnél 90 fillér. Glück
csemge és borüzlet, Ma-
gos György-tér 9. sz.
Tanulót felveszek és
mézelt veszek 16-8-15

Ujlétai
sajáttermésű finom faj-
boraimat cséplésre le-
szállított árban árúsi-
tom, Arany János ucca
19. szám. 828

Ajánlat

PADIÓLAKK
magaslényű, legszebb
színekben készülő minő-
ségben nagyon olcsón
kapható. Stern festék
üzletben. Debrecen. —
Piac u. 10. Bikkával szem-
ben. — Ugyanott po-
liska-, svábhogár-pal-
kány- és egérlítő meg-
bízható minőségben kap-
ható.

Ablakok
nehézműanyagú és egy-
szerűbbek, továbbá há-
mas, ikerablakok min-
den nagyságban kézen-
kaphatók Blattner Ká-
mán telephelyén. Nagyvá-
rad u. 14. Miklós ucca
vágán 5a-31

Nád
1500 kére jutányos ár-
ban kapható Balogh
és Vértessy téglagyár. —
Telefon 318. 1838. 7. 31

Fehérneműhímzés,
varrás, monogrammo-
zás, előrajzolás a leg-
újabb munka olcsón.
Fazekas előnyomda,
kézimunkaüzlet, Szent
Anna 6. szám.
128-7-31

Tégla
legjobb minőségű, bár-
mily mennyiségben, a
legjutányosabb árban
hához szállítva kapha-
tó. Balogh és Vértessy
téglagyár. Telefon 318.
1837-7-31

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsób-
ban tisztítok, 4 nap
alatt, Budapesti kép-
viselő, Simonffy ucca
7. szám. 1125. 12-31

Ezüstöt,
aranyat, hibás ezüst-
tárgyakat, régiségeket,
legmagasabb árban vá-
sárol az Ingóságköz-
vetítő.

Takarékosság
könyvecskéjével, kész-
pénz áron vásárolhat
órát, ékszert, hathavi
részletfizetésre Engel
László ékszerésznél —
Piac ucca 52. szám.
23-7-25

Szemüvegek
készítője, orvosi recept
re is, Nagy Kálmán
látszerész, Piac ucca
73. szám. Pauló vés-
nőknél. Javítások szak-
szerűen készülnek.
688-8-27

Aranyat,
zálogcédulát briliánsat
a legmagasabb árban
veszek, Bercsényi Béla
órák, Csapó ucca 38. sz.
(Iparostanoniskolával
szemben) 744-a

Pékfászn,
rostálva, darabos, ol-
csón kapható, Weisz
sütőde, Teleki ucca 18
szám. 853

Emeletes
házak tartarozását szol-
líd áron vállalja Kállai
kőművesmester. — K.
Tóth u. 5. Tartós és jó
munkáért garancia. —
Függőállvány kiköl-
csönzés. 832

Ondolást
a maj naptól ujonnan
átalakított fodrászüzle-
tomban megkezdjük.
manikűrt, hajfestést, —
hajmunkát. Olcsó és —
pontos kiszolgálás. On-
dolást 280 f, manikűr
4 0fillér. Toma, Miklós
u. 53. 846

Kereslet

Üvegeket veszek
Glück, Magoss György
tér 9. szám.
h 20-8-26

Cséplésre
elevátoros gépet kere-
sek. Értekezni, Kossuth
u. 46. 742

Üzlet berendezést
használtat vennék, —
tűrhető árban. Cím a
kiadóban 806

Elvesztett
egy arany karkötő óra
láncoccal, Jókai uccától
a Bikáig. A becsületes
megtaláló jutalomban
részesül, Jókai ucca 3.
fűszerüzlet. 864

Társat
keresek 3 eze rpengő-
vel, ügyes embert. Cím
a kiadóban. 780

Cséplésre
elevátoros gépet kere-
sek. Értekezni Kossuth
u. 46. 742

Uri
megélhetést nyújtó vál-
lalathoz 3-4000 pen-
gővel társ kerestetik.
Cím kiadóban. 845

Lakás kereslet

Keresek
a külsőségen egy olyan
sezerény lakást, melyik
havonta hat pengőbe
kerülne. Leveleket „hat
pengő” jellegre a ki-
adóba. xx-333

Kiadó lakás

Uccai
háromszobás, parket-
tes, teljesen izolált la-
kás, fürdő, elő-cseléd-
szobával stb. mellék-
helyiségekkel, — mely
irodának és rendelő-
nek is alkalmas, azon-
nal átadó, Piac ucca
64. szám. 682

Kiadó
aug. 1-ére kétszobás la-
kás, egyik uccai. Ti-
már u. 46. sz. II. a.
737

Magas
földszintes, három-
szobás, verandás lakás
azonnal kiadó, Me-
szena ucca 26. 0w

Két szoba,
két konyha, két speiz,
kiadó, Bercsényi ucca
56. szám. 856

Három,
esetleg négyosztályos vil-
lakás kiadó, Csapó
ucca 23. 864

Egy szoba,
konyha augusztus 1-re
kiadó, Darabos ucca 9
szám. 850

Pincszoba
külön bejárattal kiadó.
Szent Anna 36. 829

Háromszobás
szép uccai lakás else-
jére kiadó. Csapó 88.
836

Kiadó
egy szoba, konyha, és
spájsz pincszoba fél
konyha. Homok u. 7.
834

Kiadó
szoba, konyha, világos
pincelakás vagy mű-
hely részére. József kir.
herceg u. 9. sz. alatt.

Kétszobás
lakás ujonnan festve,
villannyal kiadó. Szé-
chenyi u. 18. 819

Pincelakás
világos, száraz, minden
órán kiadó. Teleki u.
13. sz. 817

Szoba,
konyha, kamara 1-ére
kiadó. Árpádtér 37.
838

Ötszobás
lakás a Kossuth ucca
45. szám alatt minden
kényelemmel augusz-
tusra kiadó. Értekezni:
Kossuth u. 15. 18w.

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott uccai szoba
kiadó, Darabos ucca
9. szám. 849

Butorozott
uccai szoba, központ-
ban, augusztus 1-re
kiadó, Hüvelyes ucca
6. szám. 858

Különbejárattú
csendes, világos, jól
butorozott szoba ki-
adó, Széchenyi ucca
15. szám, emelet. 859

Különbejárattú
csinosan butorozott —
uccai szoba fürdőszoba
használattal kiadó. Si-
monffy 38. 818

Különbejárattú
csinosan butorozott —
szoba kiadó. József kir.
herceg u. 11. 833

Különbejárattú
teljesen független bú-
torozott szoba kiadó.
Varga u. 45. 838

Különbejárattú
butorozott szoba elő-
szobával kiadó aug.
1-ére. Bethlen u. 1.
776

Különbejárattú
butorozott szoba, lakó
nélküli udvarban, nő-
vagy férfinek kiadó,
Bercsényi ucca 37. sz.
775

Szépen
butorozott szoba külön
bejárattal kiadó. Arany
János 23. 7-27

Főuccai
centrumban elegánsan
butorozott kétszobás
lakás fürdőszobával —
azonnalra kiadó. Cím
a kiadóban. 752

Különbejárattú
s ézpvilágos ítszla bú-
torozott szoba, parki-
rozott udvarban, ol-
csón kiadó. Rotherme-
re ucca 20. sz. 7-8

Üzlet,
máhely, raktár

Üzlethelyiség
több, igen forgalmas
ucca torkolatában sar-
kon álló házban, aug.
hó elsejére kiadó, —
Eötvös ucca 66. szám.
IV. B.

Épülő
postapalota mellett, —
Hatvan u. 11. tágas
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezni Szán-
lónál, kefégyárban. Te-
lefon 150. 753

Varga
u. 1. szám a két üzlet-
helyiség kiadó aug. el-
sejére. 795

Kovácsműhely
forgalmas helyen 1-ére
kiadó. Esetleg lakással.
Sámsoni ut 16.
h 8-2

Üzlethelyiség
nagy kirakattal Csapó
ucca 41. Rákóczi-val —
szemben kiadó. Érte-
kezni kizárólag Szent-
anna 7. 797

Sárközy-féle
fűszerüzlet, október
hó elsejére, berende-
zéssel kiadó, Sámsoni
út 9. szám. 857

Sarak
üzlethelyiség, rendkívül
forgalmas helyen ki-
adó. Bocskai tér 12.
815

Egy
rendkívül forgalmks hely-
en fukvő üzle helyiség
lakással vagy anélkül ki-
adó. Baranyi ucca 42. sz.
Vagongyári sorompó, a
szembe.

Kiadó
üzlethelyiség. Áthelye-
zés miatt Piac u. 69.
sz. üzlethelyiség átadó.
Érdeklődni ugyanott —
Stühmer cukorkaüzlet.
847

Uri
megélhetést biztosítok
annak, ki Erzsébet u.
40. sz. házam megveszi
melyben kitűnően be-
vezetett pékség van, —
Esetleg bérbeadnám.
Bogdán, Erzsébet u. 40.
387

Eladó ingóság

Építkezésből
kimaradt három új aj-
tó, jutányosan eladó.
Kórház ucca 5. 584

Eladó
75 cm. széles, 150 cm.
hosszú íróasztal, egy
tornyos fallóra. Hat-
van ucca 4-b. házmes-
ter. 865

Eladó ház

Nyaraló
eladó, télen is lakható.
város alatt 1240 négy-
szögöl szőlő s gyümöl-
csőssel, Andrásy út 3.
Értekezhetni lehet Si-
monffy ucca 55. 808

Eladó
Nap uccán családi ház
24 holdas tanvás bir-
tok, Poroszlai úton vil-
la-telek. Értekezni le-
het: Nap ucca 4. szám
Telefon: 12-83. szám
1708 VIII-17

Eladó
a Homok ucca 48. sz.
ház, teljesen kiürítve.
637-8-27

Eladó föld

Eladó
egy házhely a Mester
uccai sorompónál, vas-
öntőde mellett, részlet-
fizetésre is. Értekezhet
ni lehet Gazdák Bank-
jas, Kossuth ucca 318
M-vo

Vagongyár mögött
6000 négyszögöl terü-
letű kert, gyümölcsös,
szőlő, lucerna, meg-
felelő lakással és gaz-
dasági épületekkel bér-
beadó. Értekezni lehet
naponként Mandel
Zsigmond, Páti ucca
2. délután 2-4 óráig.
h 8-2

Házhelynek
alkalmas, szép gyü-
mölcsös telek, a város
legszebb helyén, por-
mentes helyen, eladó.
Értekezni lehet Hon-
védtemető ucca 31. sz.